

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ
Δ/ΝΣΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ
ΧΩΡΟΘΕΣΙΑΣ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

“ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ”
2007 - 2013

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

«ΠΡΑΣΙΝΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ 2009»

ΟΔΗΓΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Εγκρίνεται

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1	ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ – ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΑΙ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ.....	6
1.1	Το ΕΠΑΝ ΙΙ ΣΥΝΟΛΙΚΑ	6
1.2	ΔΙΑΡΦΩΤΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ - ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ - ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ.....	7
2	ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ.....	8
3	ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ.....	8
3.1	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	9
3.2	ΜΕΓΕΘΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ.....	9
3.3	ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ.....	9
4	ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ	9
5	ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	10
6	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΩΝ, ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ & ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ	11
6.1	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΩΝ.....	11
6.2	ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	11
6.3	ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ.....	14
7	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΚΗΡΥΞΗΣ – ΥΨΟΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	16
8	ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ.....	17
9	ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ	18
10	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	19
10.1	ΑΞΙΟΛΟΓΗΤΕΣ - ΜΗΤΡΩΟ	20
10.2	ΈΛΕΓΧΟΣ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	20
10.3	ΓΝΩΜΟΔΟΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ.....	20
10.4	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ.....	21
10.5	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ - ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ – ΚΑΤΑΤΑΞΗ	23
10.6	ΈΝΤΑΞΗ ΕΡΓΩΝ	24
11	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ, ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ	24
11.1	ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	24
11.2	ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΗ	24
11.3	ΕΝΔΙΑΜΕΣΕΣ ΚΑΤΑΒΟΛΕΣ	24
11.4	ΠΑΡΑΛΑΒΗ.....	25
11.5	ΓΝΩΜΟΔΟΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΕΝΤΑΓΜΕΝΩΝ ΈΡΓΩΝ.....	25
11.6	ΠΑΡΑΤΑΣΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ ΤΟΥ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ	25
11.7	ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ	25
11.8	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ – ΥΠΟΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ	26
12	ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΝΙΣΧΥΟΜΕΝΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ.....	26

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΠΕΞΗΓΗΣΗΣ ΟΡΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΤΜΗΣΕΩΝ	
ΑΕ	Αρχή Ελέγχου: Εθνική, περιφερειακή ή τοπική δημόσια αρχή ή οντότητα, λειτουργικά ανεξάρτητη από τη διαχειριστική αρχή και την αρχή πιστοποίησης, η οποία ορίζεται από το κράτος μέλος για κάθε επιχειρησιακό πρόγραμμα και είναι υπεύθυνη για τον έλεγχο της ουσιαστικής λειτουργίας του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου.
Ανάκτηση	Η επιστροφή των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.
ΑΠΠΣ	Αρχή Πιστοποίησης: Εθνική, περιφερειακή ή τοπική δημόσια αρχή ή φορέας, που ορίζεται από το κράτος μέλος για την πιστοποίηση καταστάσεων δαπανών και αιτήσεων πληρωμής, πριν διαβιβαστούν στην Επιτροπή των ΕΚ
ΑΠ	Άξονας Προτεραιότητας: Μια από τις προτεραιότητες της στρατηγικής στο πλαίσιο Επιχειρησιακού Προγράμματος που έχει συγκεκριμένους μετρήσιμους στόχους και περιλαμβάνει ομάδα πράξεων οι οποίες σχετίζονται μεταξύ τους.
Αχρεωστήτως Καταβληθέν Ποσό	Κάθε δαπάνη στην οποία δεν αντιστοιχεί ίσης αξίας παραδοθέν προϊόν, έργο ή υπηρεσία, σύμφωνα με τους όρους της σχετικής σύμβασης ή απόφασης με την οποία αναλήφθηκε η υποχρέωση της δαπάνης.
ΔΑ	Διαχειριστική Αρχή: Εθνική, περιφερειακή ή τοπική δημόσια αρχή ή δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας, που ορίζεται από το κράτος μέλος για τη διαχείριση του επιχειρησιακού προγράμματος.
Δημόσια Δαπάνη	Κάθε δημόσια συνεισφορά στη χρηματοδότηση πράξεων από τον κρατικό προϋπολογισμό, τον προϋπολογισμό περιφερειακών ή τοπικών αρχών ή τον προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στα πλαίσια των διαρθρωτικών ταμείων και του Ταμείου Συνοχής, καθώς και κάθε παρόμοια δαπάνη. Κάθε συμμετοχή στη χρηματοδότηση από τον προϋπολογισμό πράξεων φορέων ή ενώσεων του δημόσιου τομέα, μίας ή περισσότερων περιφερειακών ή τοπικών αρχών ή φορέων του δημόσιου τομέα που ενεργούν σύμφωνα με την οδηγία 2004/18/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31 ^{ης} Μαρτίου 2004, περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών νοείται ως παρεμφερής δαπάνη.
Δημοσιονομική Διόρθωση	Η ακύρωση του συνόλου ή μέρους της Κοινοτικής και Εθνικής συμμετοχής σε ένα έργο ή πράξη, στο πλαίσιο της συγχρηματοδότησής του από τα επιχειρησιακά προγράμματα της περιόδου 2007-2013 η οποία είναι ανάλογη της παράβασης που διαπιστώνεται.
Δικαιούχος	Δημόσιος ή ιδιωτικός οργανισμός, φορέας ή επιχείρηση, αρμόδιος για την έναρξη ή την έναρξη και υλοποίηση πράξεων. Στα πλαίσια των καθεστώτων ενίσχυσης δυνάμει του άρθρου 87 της συνθήκης, οι δικαιούχοι είναι δημόσιες ή ιδιωτικές επιχειρήσεις που εκτελούν μεμονωμένο έργο και λαμβάνουν δημόσια ενίσχυση.
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΕΠ	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα: Έγγραφο το οποίο υποβάλλεται από το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών και εγκρίνεται από την Επιτροπή και το οποίο καθορίζει μια αναπτυξιακή στρατηγική με τη χρήση ενός συνεκτικού συνόλου προτεραιοτήτων, που θα επιτευχθεί με τη συνδρομή ενός Ταμείου ή, στην περίπτωση του στόχου «Σύγκλιση» και ειδικότερα για τα Επιχειρησιακά Προγράμματα «Προσπελασιμότητα» και «Περιβάλλον και αειφόρος ανάπτυξη 2007-2013», με τη συνδρομή του Ταμείου Συνοχής και του ΕΤΠΑ.
ΕΠΑΕ	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα-Επιχειρηματικότητα»
ΟΠΣΕ/ΥΠΑΝ	Ενιαίο Πληροφοριακό Σύστημα Ενισχύσεων: Σύστημα που θα αναπτύξει και θα εγκαταστήσει ο ανάδοχος για την εφαρμογή και παρακολούθηση των ενισχύσεων που θα διαχειριστεί, το οποίο θα είναι πλήρως προσβάσιμο στην Αναθέτουσα Αρχή.
ΕΣΠΑ	Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς: Το έγγραφο που καταρτίζεται από το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών σε διάλογο με την Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (εφεξής Επιτροπή) και το οποίο αποτελεί μέσο αναφοράς για την εκπόνηση του προγραμματισμού του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου

	(ΕΚΤ) και του Ταμείου Συνοχής.
ΕΥΔ ΕΠΑΕ	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΕΠ «Ανταγωνιστικότητα-Επιχειρηματικότητα»
ΕΦΔ	Ενδιάμεσος Φορέας Διαχείρισης, ως ορίζεται στο Ν.3614/07 (άρθρο 4 παρ. 4γ): Κάθε δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας ή υπηρεσία, η οποία ενεργεί υπό την ευθύνη διαχειριστικής αρχής ή αρχής πιστοποίησης, και εκτελεί καθήκοντα για λογαριασμό μιας τέτοιας αρχής σε σχέση με δικαιούχους που υλοποιούν πράξεις. Ως ενδιάμεσος φορέας διαχείρισης δύναται να επιλεγεί νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, ή αναπτυξιακή ανώνυμη εταιρεία ΟΤΑ, μετά από διαγωνιστική διαδικασία και ο οποίος, μεταξύ άλλων, πρέπει να πληροί και τις παρακάτω προϋποθέσεις: α) να έχει φερεγγυότητα και να παρέχει εγγυήσεις όσον αφορά την ικανότητά του για τη διοικητική και οικονομική διαχείριση του έργου που θα του ανατεθεί, β) να διαθέτει εμπειρία στον τομέα που αφορά το αντικείμενο του προγράμματος ή τμήματός του. Στην περίπτωση που ο ενδιάμεσος φορέας επιλέγεται μετά από διαγωνιστική διαδικασία, απαιτείται σύναψη σύμβασης ανάθεσης. Η σύμβαση ανάθεσης υπογράφεται μεταξύ της οικείας διαχειριστικής αρχής και του ενδιάμεσου φορέα διαχείρισης.
Ιδιωτική συμμετοχή	Είναι το ποσό που καταβάλλει ο Δικαιούχος συνολικά για την υλοποίηση ενός υποέργου και υπολογίζεται ως το άθροισμα ίδιας συμμετοχής και δανεισμού
Ίδια συμμετοχή	Το ποσό που καταβάλλει εξ ιδίων (χωρίς δανεισμό) πόρων ένας Δικαιούχος για την υλοποίηση του έργου
ΟΠΣ	Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα: το πληροφοριακό σύστημα του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, στο οποίο καταχωρούνται τα δεδομένα που αφορούν Προγράμματα και δράσεις, τις επενδύσεις του επενδυτικού νόμου και το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων. Τα έντυπα, που με ευθύνη της ΔΑ ή του καταχωρούνται στο ΟΠΣ..
Παρατυπία	Κάθε παράβαση διάταξης του κοινοτικού δικαίου η οποία προκύπτει από πράξη ή παράλειψη οικονομικού φορέα και η οποία ζημιώνει ή ενδέχεται να ζημιώσει το γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με τον καταλογισμό στον κοινοτικό προϋπολογισμό αδικαιολόγητης δαπάνης.
ΠΔΕ	Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων
Πράξη	Έργο ή ομάδα έργων που επιλέγονται από τη διαχειριστική αρχή του οικείου επιχειρησιακού προγράμματος ή με ευθύνη της, σύμφωνα με κριτήρια που καθορίζονται από την επιτροπή παρακολούθησης και υλοποιούνται από έναν ή περισσότερους δικαιούχους, προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι του άξονα προτεραιότητας με τον οποίο σχετίζονται.
Προγραμματοδότηση προγράμματος	Διαδικασία, σύμφωνα με την οποία ο αναλαμβάνει προσωρινά την καταβολή της Δημόσιας Χρηματοδότησης σε Δικαιούχους του Προγράμματος, σε περίπτωση που από την Αναθέτουσα Αρχή εντοπίζεται καθυστέρηση στη ροή πόρων από το ΠΔΕ
ΣΔΕ	Συλλογική Απόφαση Έργου
ΣΔΕ	Σύστημα Διαχείρισης Ελέγχου
ΥΠΑΣΥΔ	Απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, εκδιδόμενη σε εφαρμογή του άρθρου 2 του Ν.3614/07, με την οποία προσδιορίζονται οι βασικοί κανόνες του Συστήματος διαχείρισης των επιχειρησιακών προγραμμάτων του ΕΣΠΑ. Η ισχύουσα είναι η 14053/ΕΥΣ 1749/27.03.08 (ΦΕΚ 540 Β).

ΜΑΪΟΣ 2009

«ΠΡΑΣΙΝΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ 2009»

**ΟΔΗΓΟΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ**

Το Πρόγραμμα «ΠΡΑΣΙΝΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ 2009» αποτελεί μια επιμέρους πρωτοβουλία του Υπουργείου Ανάπτυξης στο πλαίσιο του ΕΠ.ΑΝ.Π που συνδέεται με η δημιουργία των προϋποθέσεων ενσωμάτωσης της περιβαλλοντικής διάταξης στη λειτουργία των επιχειρήσεων.

Το πρόγραμμα **εντάσσεται στον Άξονα Προτεραιότητας 2** του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα» του Υπουργείου Ανάπτυξης, εφαρμόζεται σε όλη τη χώρα και η παρούσα πρόσκληση αφορά την χρονική υλοποίηση του ΕΣΠΑ 2007-2013 με προϋπολογισμό Δημόσιας Δαπάνης ύψους **30.000.000,00 €**.

Η Δημόσια Δαπάνη του προγράμματος συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης-ΕΤΠΑ) και από το Ελληνικό Δημόσιο. Το πρόγραμμα χρηματοδοτείται από τα παρακάτω επιχειρησιακά προγράμματα:

1. Ποσό **21.180.000,0€** από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα» που εγκρίθηκε με την υπ' αριθ. Ε(2007) 5338/26-10-2007 απόφαση έγκρισης για κοινοτική ενίσχυση από το ΕΤΠΑ, στο πλαίσιο της σύγκλισης για τις οκτώ Περιφέρειες της Ελλάδος (CC1 GR161 PO001).
2. Ποσό **3.300.000,0 €** από το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αττικής
3. Ποσό **1.500.000,0 €** από το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Κεντρικής Μακεδονίας
4. Ποσό **900.000,0 €** από το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δυτικής Μακεδονίας
5. Ποσό **2.820.000,0€** από το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Στερεάς Ελλάδας
6. Ποσό **300.000,0€** από το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Νοτίου Αιγαίου

Το Υπουργείο Ανάπτυξης καλεί όλους τους ενδιαφερόμενους να υποβάλουν προτάσεις τους για ένταξη έργων στο Πρόγραμμα «ΠΡΑΣΙΝΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ 2009» και την έγκριση της χρηματοδότησης τους σύμφωνα με την σχετική απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και του παρόντος «Οδηγού Εφαρμογής», ο οποίος αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της και του οποίου οι όροι και προϋποθέσεις ισχύουν έως την ολοκλήρωση των έργων.

1 ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ – ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΑΙ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

1.1 Το ΕΠΑΝ II συνολικά

Κεντρικός αναπτυξιακός στόχος του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα» 2007-2013 (ΕΠΑΝ II) είναι η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων και του παραγωγικού συστήματος της χώρας, με έμφαση στη διάσταση της καινοτομικότητας. Οι πηγές χρηματοδότησης του ΕΠΑΝ II είναι τρεις :

- Εθνικοί πόροι,
- Κοινοτικοί πόροι,
- Ιδιωτική συμμετοχή .

Οι γενικοί στόχοι του Επιχειρησιακού Προγράμματος Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα (ΕΠΑΕ) αναλύονται στον επόμενο πίνακα.

Γενικοί Στόχοι ΕΠΑΕ	<ul style="list-style-type: none"> • Αναβάθμιση επιχειρηματικού περιβάλλοντος και βελτίωση συνθηκών ανταγωνισμού • Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας και υπηρεσιών προς τις επιχειρήσεις (π.χ. μεταποίηση, εμπόριο, τουρισμός κλπ) • Προώθηση της καινοτομίας • Ενίσχυση της οικονομίας της γνώσης E&TA και σύνδεσή της με την παραγωγή • Υποδομές και δικτύσεις επιχειρηματικότητας • Απελευθέρωση Αγοράς ενέργειας, ενεργειακά δίκτυα και βελτίωση του ενεργειακού εφοδιασμού • Ανάπτυξη φιλικών προς το περιβάλλον μορφών ενέργειας και τεχνικών εξοικονόμησης ενέργειας • Πράσινη Επιχειρηματικότητα και ενίσχυση της περιβαλλοντικής διάστασης των παραγωγικών δραστηριοτήτων.
---------------------	--

Για την επίτευξη του αναπτυξιακού στόχου, οι κατευθυντήριες γραμμές πάνω στις οποίες σχεδιάστηκε το Νέο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα ΕΠΑΝ II είναι οι ακόλουθες:

1. Επιτάχυνση της μετάβασης στην οικονομία της γνώσης.
2. Ανάπτυξη της υγιούς, αειφόρου και εξωστρεφούς επιχειρηματικότητας και διασφάλιση των φυσικών, θεσμικών και οργανωτικών προϋποθέσεων που την εξυπηρετούν.
3. Ενίσχυση της ελκυστικότητας της Ελλάδας ως τόπου ανάπτυξης επιχειρηματικής δραστηριότητας, με σεβασμό στο περιβάλλον και την αειφορία.

Οι παραπάνω κατευθυντήριες γραμμές του ΕΠ εξειδικεύονται σε πέντε Άξονες Προτεραιότητας του Επιχειρησιακού Προγράμματος οι οποίοι είναι οι εξής :

- Άξονας 1** Δημιουργία και προώθηση καινοτομίας υποστηριζόμενη από ενίσχυση της έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης
- Άξονας 2** Ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και της εξωστρέφειας
- Άξονας 3** Βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος
- Άξονας 4** Ολοκλήρωση ενός βιώσιμου ενεργειακού συστήματος
- Άξονας 5** Τεχνική Βοήθεια για την εφαρμογή του προγράμματος

1.2 Διαρθρωτικό ταμείο - Εθνικό και κοινοτικό νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο - Κατανομή δημόσιας δαπάνης

1. Το παρόν πρόγραμμα είναι συγχρηματοδοτούμενο από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), στο πλαίσιο των Επιχειρησιακού Προγράμματος (ΕΠ) «Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα» 2007-2013 (ΕΠΙΑΝ ΙΙ) που εγκρίθηκε με την υπ' αριθμ. Ε(2007) 5338/26-10-2007 απόφαση έγκρισης για κοινοτική ενίσχυση από το ΕΤΠΑ, στο πλαίσιο της σύγκλισης για τις **οκτώ** Περιφέρειες της Ελλάδος (CC1 GR161 PO001) καθώς και των επιχειρησιακών προγραμμάτων των πέντε περιφερειών μεταβατικής στήριξης.
2. Η νομοθεσία η οποία λαμβάνεται υπόψη για την υλοποίηση του προγράμματος «ΠΡΑΣΙΝΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ 2009» είναι ο Ν. 3614/2007 (*Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2007 – 2013*) (ΦΕΚ267Α), η ΥΠΑΣΥΔ, ο Ν.2438/96, ο Ν. 2308/95 και ο Ν. 2244/94.

Για την υλοποίηση του προγράμματος έχουν ληφθεί υπόψη όσα προβλέπονται στον Κανονισμό (ΕΚ) αρ.1998/2006 της Επιτροπής της 15^{ης} Δεκεμβρίου 2006 (EL L 379/28.12.2006) που αφορά στην εφαρμογή των άρθρων 87 & 88 της συνθήκης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (de minimis aid), όπως περιγράφεται στο παράρτημα του κανονισμού. Σύμφωνα με τον Κανονισμό αυτό, το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που χορηγούνται στην ίδια επιχείρηση, δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των 200.000 ευρώ σε περίοδο τριών ετών (ή 100.000 ευρώ για τον τομέα των μεταφορών). Κατ' εξαίρεση το ποσό αυτό μπορεί να μεταβάλλεται ανάλογα με τις ανακοινώσεις της Επιτροπής. Επίσης τονίζεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 5 του Κανονισμού (ΕΚ) αρ. 1998/2006 της Επιτροπής της 15^{ης} Δεκεμβρίου 2006 (EL L 379/28.12.2006), απαγορεύεται η σώρευση ενισχύσεων ήσσονος σημασίας με άλλες κρατικές ενισχύσεις για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες αν από τη σώρευση αυτή προκύπτει ένταση ενίσχυσης μεγαλύτερη από αυτήν που καθορίζεται με βάση συγκεκριμένα δεδομένα εκάστης περίπτωσης σε κανονισμό περί απαλλαγής κατά κατηγορία ή απόφαση που έχει εκδώσει η Επιτροπή.

Επίσης, θα πρέπει να τηρηθούν οι απαιτήσεις δημοσιότητας, όπως απορρέουν από τον Καν. (ΕΚ) αριθ. 1828/2006 της Ε. Επιτροπής και οι λοιπές απαιτήσεις των Κανονισμών του Γενικού Κανονισμού 1083/2006.

3. Για την παρακολούθηση της εφαρμογής του Κανόνα de minimis καταγράφονται οι χορηγούμενες ενισχύσεις ανά επιχείρηση. Για το λόγο αυτό, κάθε ενδιαφερόμενη επιχείρηση που υποβάλλει επενδυτικό σχέδιο προς αξιολόγηση στο παρόν πρόγραμμα, θα δηλώσει εγγράφως όλα τα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα στα οποία ενδεχομένως συμμετείχε κατά την τελευταία τριετία και το συνολικό ύψος των επιχορηγήσεων που είχε λάβει σε κάθε περίπτωση, για να ελεγχθεί η συγκεκριμένη απαίτηση.
4. Τα παρεχόμενα με το πρόγραμμα αυτό κίνητρα έχουν την μορφή χρηματοδοτικών ενισχύσεων για την υλοποίηση συγκεκριμένων επιχειρηματικών σχεδίων. Η χρηματοδότηση, εφόσον ολοκληρωθεί επιτυχώς το έργο, αφορά μη επιστρεπτές επιχορηγήσεις επιλέξιμων δαπανών.

5. Η Δημόσια Δαπάνη του προγράμματος συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης - ΕΤΠΑ) **κατά 85% και από το Ελληνικό Δημόσιο κατά 15%**.

Αποστολή του ΕΤΠΑ είναι (α) η συμβολή στην άμβλυνση των ανισοτήτων όσον αφορά την ανάπτυξη και το βιοτικό επίπεδο μεταξύ των διαφόρων περιφερειών, καθώς και τη μείωση της καθυστέρησης των λιγότερο ευνοημένων περιφερειών και (β) συμβολή στην διόρθωση των κυριότερων περιφερειακών ανισοτήτων στην Κοινότητα, χάρη στην συμμετοχή, στην ανάπτυξη και στην διαρθρωτική προσαρμογή των αναπτυξιακά καθυστερημένων περιφερειών, καθώς και στην κοινωνικο-οικονομική ανασυγκρότηση των περιφερειών

2 ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Γενικός σκοπός του Προγράμματος «ΠΡΑΣΙΝΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ 2009» είναι η δημιουργία των προϋποθέσεων ενσωμάτωσης της περιβαλλοντικής διάστασης στη λειτουργία των επιχειρήσεων.

Οι γενικοί στόχοι του Επιχειρησιακού Προγράμματος Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα (ΕΠΑΕ) για το παρόν πρόγραμμα επικεντρώνονται στον άξονα «Α.Π.2: Ενίσχυση της Επιχειρηματικότητας και της Εξωστρέφειας», ο οποίος προωθεί μεταξύ άλλων δράσεις ενίσχυσης επιχειρήσεων που επαυξάνουν την περιβαλλοντική ευαισθησία και δραστηριοποίηση και συμβάλει στην ενίσχυση συνεργιών ανάμεσα σε προστασία περιβάλλοντος και ανάπτυξη. Πιο συγκεκριμένα, ειδικοί στόχοι του Προγράμματος είναι:

- Η μείωση του ενεργειακού και κυρίως του περιβαλλοντικού αποτυπώματος μεταποιητικών επιχειρήσεων.
- Η ανάπτυξη και διάθεση στην αγορά «πράσινων» προϊόντων και υπηρεσιών
- Η βελτίωση του περιβαλλοντικού και κοινωνικού προφίλ των επιχειρήσεων και η μείωση του ελλείμματος κοινωνικής αποδοχής για τη μεταποιητική δραστηριότητα
- Η συμμόρφωση επιχειρήσεων του μεταποιητικού τομέα με διεθνή περιβαλλοντικά πρότυπα.
- Η δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης.

3 ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Στο πρόγραμμα μπορούν να υποβάλλουν από μια πρόταση υφιστάμενες **πολύ μικρές, μικρές ή μεσαίες επιχειρήσεις** όπως αυτές ορίζονται στο Παράρτημα Ι του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 800/2008 της Επιτροπής (L214/3/9-8-200). (Βλ. Παράρτημα Ι του παρόντος Οδηγού) που δραστηριοποιούνται στον ελληνικό χώρο **στον τομέα της μεταποίησης**.

Αναλυτικά, προκειμένου να είναι επιλέξιμη μία επιχείρηση θα πρέπει να συντρέχουν αθροιστικά τα κριτήρια των παραγράφων 3.1, 3.2 και 3.3.

3.1 Δραστηριότητα της επιχείρησης

Επιλέξιμες επιχειρήσεις θεωρούνται οι εταιρικές επιχειρήσεις (Ανώνυμη Εταιρία, Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης, Ομόρρυθμη Εταιρία ή Ετερόρρυθμη Εταιρία) με δραστηριότητα που αντιστοιχεί τουλάχιστον σε έναν από τους κωδικούς Κ.Α.Δ. 2008 (NACE—αναθεώρηση 2) που αντιστοιχούν σε μεταποιητικές επιχειρήσεις (Κωδικοί 10 – 33), όπως επίσης και οι κωδικοί 82.92 και 96-01 του τομέα υπηρεσιών, όπως αυτοί οι κωδικοί αναγράφονται στην άδεια λειτουργίας της μονάδας ή τη βεβαίωση έναρξης επιτηδεύματος, εκτός από τις επιχειρήσεις με δραστηριότητες που εξαιρούνται από τον κανονισμό De Minimis (Παράρτημα ΙΙ του παρόντος Οδηγού).

3.2 Μέγεθος επιχείρησης

Επιλέξιμες θεωρούνται πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις όπως αυτές ορίζονται στο Παράρτημα Ι του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 800/2008 της Επιτροπής (L214/3/9-8-200). (Βλ. Παράρτημα Ι του παρόντος Οδηγού).

3.3 Επιπλέον προϋποθέσεις

Επιλέξιμες θεωρούνται οι επιχειρήσεις που ικανοποιούν το σύνολο των ακολούθων προϋποθέσεων:

- Έχουν υποβάλλει μία μόνο πρόταση έργου σύμφωνα με τη διάρθρωση που παρουσιάζεται στο «Έντυπο Υποβολής Πρότασης» και έχουν καταθέσει το σύνολο των δικαιολογητικών που παρουσιάζονται στο κεφάλαιο 9.
- Έχουν υποβάλλει βεβαίωση του νόμιμου εκπροσώπου της επιχείρησης που να βεβαιώνει ότι:
  - ο (α) Οι δαπάνες του προτεινόμενου έργου δεν έχουν χρηματοδοτηθεί και δεν έχουν ενταχθεί σε άλλο πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους. Η προϋπόθεση αυτή αφορά τόσο το σύνολο του έργου όσο και τις επιμέρους ενέργειες,
  - ο (β) Δεν έγινε έναρξη του έργου πριν από την ημερομηνία προδημοσίευσης του προγράμματος. Ως έναρξη θεωρείται και η ανάληψη νομικής δέσμευσης για οποιαδήποτε από τις επιλέξιμες κατηγορίες δαπανών.
  - ο (γ) Αναλαμβάνει τη δέσμευση για την κάλυψη της ίδιας συμμετοχής εφόσον η πρόταση εγκριθεί.

4 ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ

Οι επιλέξιμες ενέργειες περιλαμβάνουν επενδύσεις στις κατωτέρω κατηγορίες:

- **Διαχείριση / ανακύκλωση / διάθεση αποβλήτων.**
Ενδεικτικά αναφέρονται:
  - ο Χρήση ως καυσίμου ή άλλου μέσου παραγωγής ενέργειας
  - ο Ανάκτηση ή αναγέννηση διαλυτών
  - ο Ανακύκλωση ή ανάκτηση οργανικών ουσιών που δεν χρησιμοποιούνται ως διαλύτες
  - ο Ανακύκλωση ή ανάκτηση μετάλλων ή μεταλλικών ενώσεων

- Αναγέννηση οξέων ή βάσεων
- Αξιοποίηση προϊόντων που χρησιμεύουν για τη δέσμευση ρύπων
- Αξιοποίηση προϊόντων που προέρχονται από καταλύτες
- Αναγέννηση ή άλλη επαναχρησιμοποίηση ελαίων
- Διασπορά στο έδαφος χρήσιμη από γεωργική ή οικολογική άποψη συμπεριλαμβανομένων των εργασιών λιπασματοποίησης και άλλων μετατροπών βιολογικού χαρακτήρα
- Απόθεση, επεξεργασία σε χερσαίο χώρο, έκχυση, τελμάτωση, απόρριψη
- Βιολογική επεξεργασία η οποία καταλήγει σε ενώσεις ή μίγματα η διάθεση των οποίων γίνεται με μία από τις παραπάνω εργασίες
- Φυσική ή χημική επεξεργασία η οποία καταλήγει σε ενώσεις ή μίγματα η διάθεση των οποίων γίνεται με μία από τις παραπάνω εργασίες
- Αποκατάσταση μολυσμένων χώρων εντός των ορίων του γηπέδου της επιχείρησης.
- **Παρακολούθηση εκπομπών ρύπων.** Ενδεικτικά αναφέρονται:
  - Αυτόματη παρακολούθηση εκπομπών (on-line monitoring)
  - Συστήματα καταγραφής δεδομένων εκπομπών
  - Εργαστηριακός εξοπλισμός φυσικοχημικών αναλύσεων ρύπων
- **Ανάπτυξη «πράσινων» προϊόντων και διαδικασιών:**
  - Ενσωμάτωση πρακτικών Eco-Design
  - Ενσωμάτωση οικο-καινοτόμων διαδικασιών (Eco-Innovation)
  - Ενσωμάτωση περιβαλλοντικά / ενεργειακά φιλικών τεχνολογιών και μηχανολογικού εξοπλισμού.
- **Ανάκτηση / εξοικονόμηση ενέργειας και ύδατος.** Ενδεικτικά αναφέρονται:
  - Ανάπτυξη και εφαρμογή συστημάτων ανάκτησης/εξοικονόμησης ή / και υποκατάστασης συμβατικής ενέργειας και ύδατος στην παραγωγική διαδικασία
  - Βιοκλιματικές παρεμβάσεις και κτηριακές παρεμβάσεις μικρής κλίμακας για την εξοικονόμηση ενέργειας / θερμότητας / ύδατος
  - Εγκατάσταση μικρής κλίμακας Α.Π.Ε. για ίδια κατανάλωση
- **Ενσωμάτωση προτύπων.** Ενδεικτικά αναφέρονται:
  - Ανάπτυξη και συμμόρφωση με το πρότυπο ISO 14001
  - Ανάπτυξη Συστήματος Οικολογικής Διαχείρισης και Ελέγχου (EMAS)
  - Εφαρμογή του Κοινοτικού Συστήματος Απονομής Οικολογικού Σήματος (ECOLABEL)

5 ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Η διάρκεια υλοποίησης των εγκεκριμένων έργων ορίζεται σε **18 μήνες** με δυνατότητα **3μηνης** παράτασης. Ως ημερομηνία έναρξης του έργου ορίζεται η ημερομηνία έκδοσης της Απόφασης Ένταξης.

6 ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΩΝ, ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ & ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ

6.1 Προϋπολογισμός έργων

Στο πλαίσιο της Προγράμματος «ΠΡΑΣΙΝΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ 2009» ενισχύονται έργα ύψους επένδυσης από **€30.000,00 έως €200.000,00**. Με την ολοκλήρωση της επένδυσης το κατώτατο ύψος μπορεί να είναι μικρότερο από το ελάχιστο όριο των €30.000, αρκεί να έχει υλοποιηθεί το εγκεκριμένο Φυσικό Αντικείμενο.

6.2 Επιλέξιμες δαπάνες

Οι επιλέξιμες δαπάνες καθορίζονται στην παρούσα ενότητα σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αρ.1998/2006 της Επιτροπής της 15^{ης} Δεκεμβρίου 2006 (ΕΛ L 379/28.12.2006) που αφορά στην εφαρμογή των άρθρων 87 & 88 της συνθήκης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (de minimis aid), όπως περιγράφεται στο παράρτημα του κανονισμού και αναφέρονται αποκλειστικά σε πάγια και άυλα στοιχεία επένδυσης καθώς και σε παροχή συμβουλών και άλλες υπηρεσίες και δραστηριότητες τα οποία εξυπηρετούν αποκλειστικά τις επιλέξιμες ενέργειες που αναφέρονται στην Ενότητα 4. Ο Πίνακας 1 παρουσιάζει το μέγιστο ποσοστό των δαπανών ανά κατηγορία δαπάνης.

Ως ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών ορίζεται η ημερομηνία προδημοσίευσης του προγράμματος .

Πίνακας 1. Κατανομή προϋπολογισμού

A/A	Κατηγορία Ενέργειας (Δαπάνης)	Μέγιστο επιλέξιμο ποσοστό στον προϋπολογισμό του έργου
1	Διαμόρφωση κτηρίων και χώρων	25%
2	Προμήθεια μηχανημάτων και εξοπλισμού	100%
3	Μεταφορικά μέσα (πλην επιβατικών)	20%
4	Προμήθεια λογισμικού	10%
5	Δαπάνες πιστοποίησης, επαλήθευσης, επικύρωσης συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης. Δαπάνες δοκιμών και επαληθεύσεις από εργαστήρια.	10%
6	Αγορά τεχνογνωσίας (άυλες επενδύσεις)	5%
7	Αμοιβές συμβούλων	10%

Τα ανωτέρω ποσοστά, ισχύουν κατά την υποβολή και έγκριση του έργου ενώ κατά την ολοκλήρωση του έργου, ως υποχρέωση θεωρείται το εγκεκριμένο ποσό, χωρίς κατ' ανάγκη να συνδέεται ως ποσοστό επί του σχεδίου.

Διευκρινίζεται ότι τα ποσοστά που αναφέρονται στον ανωτέρω πίνακα είναι τα μέγιστα επιλέξιμα ποσοστά για κάθε κατηγορία δαπάνης αλλά ο εκτελέσιμος προϋπολογισμός σε κάθε κατηγορία μπορεί να είναι μεγαλύτερος.

Α/Α Δαπάνης 1: Δαπάνες για διαμόρφωση κτηρίων και χώρων

Οι δαπάνες διαμόρφωσης κτηρίων και χώρων (επέκταση / εκσυγχρονισμός / διαρρύθμιση) περιλαμβάνουν:

- Αναγκαίες κατασκευές, διαμορφώσεις, επεκτάσεις, διαρρυθμίσεις των κτιριακών (και των βοηθητικών τους) εγκαταστάσεων, **υπό την προϋπόθεση** ότι οι κτιριακές αυτές εγκαταστάσεις (καθώς και οι βοηθητικές τους) θα χρησιμοποιηθούν ή χρησιμοποιούνται για την στέγαση ή /και εγκατάσταση του υπάρχοντος ή νέου παραγωγικού και λοιπού εξοπλισμού ή για χώρο μεταφόρτωσης ή προσωρινής αποθήκευσης υλικών / δραστηριοτήτων / αγαθών της επιχείρησης.
- Δαπάνες διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου.

Απαραίτητη προϋπόθεση για την υλοποίηση της δαπάνης είναι η ύπαρξη οικοδομικής άδειας, εφόσον απαιτείται από τις πολεοδομικές διατάξεις. Σημειώνεται ότι **δεν** είναι επιλέξιμη η δαπάνη για διαμόρφωση γραφείων.

Α/Α Δαπάνης 2: Δαπάνες προμήθειας μηχανολογικού, μηχανογραφικού εξοπλισμού και εξοπλισμού ποιοτικού ελέγχου

Ο εξοπλισμός κάθε μορφής για να είναι επιλέξιμος πρέπει οπωσδήποτε να είναι **καινούργιος** και **σύγχρονης τεχνολογίας**. Οι δαπάνες προμήθειας εξοπλισμού, περιλαμβάνουν:

- Το κόστος αγοράς καινούργιου μηχανολογικού εξοπλισμού (κύριου και βοηθητικού) για την υλοποίηση των επιλέξιμων ενεργειών που αναφέρονται στην Ενότητα 4.
- Το κόστος μεταφοράς και εγκατάστασης του παραπάνω εξοπλισμού.
- Το κόστος των απαιτούμενων υλικών και εργασιών για την εγκατάσταση και λειτουργία του.

Σημειώνεται ότι οι δαπάνες για εγκατάσταση μικρής κλίμακας Α.Π.Ε. δεν μπορούν να υπερβαίνουν το 75% του προϋπολογισμού του έργου και η παραγωγή ενέργειας από Α.Π.Ε. δεν μπορεί να υπερβαίνει το 100% της κατανάλωσης της βιομηχανικής μονάδας του αποδέκτη της ενίσχυσης.

Απαραίτητα παραστατικά θεωρούνται:

- Τα εξοφλημένα τιμολόγια πώλησης ή παροχής υπηρεσιών του προμηθευτή προς την επιχείρηση. Στα παραστατικά θα πρέπει να αναφέρεται η επωνυμία του προμηθευτή, **να περιγράφεται αναλυτικά ο εξοπλισμός με τους αντίστοιχους αριθμούς σειράς παραγωγής (serial numbers) όλων των τμημάτων του**, το είδος των υλικών που χρησιμοποιήθηκαν και το αντικείμενο των εργασιών που εκτελέστηκαν για την εγκατάσταση του.
- Βεβαίωση του οίκου κατασκευής για το καινούργιο του εξοπλισμού.
- Δελτία αποστολής, CMR κτλ για την αποστολή και διακίνηση υλικών / αγαθών / μηχανημάτων / εξοπλισμού.

Με την απόκτηση του εξοπλισμού η επιχείρηση πρέπει να εγγράψει τον εξοπλισμό αυτό το μητρώο παγίων και στις αντίστοιχες καρτέλες λογαριασμών (π.χ. λογαριασμός 12 για εξοπλισμό κ.,λ.π), και να διατηρήσει τον εξοπλισμό αυτό στην κατοχή της τουλάχιστον επί μια 5ετία.

A/A Δαπάνης 3: Δαπάνες για αγορά μεταφορικών μέσων (πλην επιβατικών)

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται:

- Δαπάνες για την αγορά καινούργιων ειδικά διασκευασμένων μεταφορικών μέσων για χρήση εντός ή εκτός της μονάδας, με στόχο την εξυπηρέτηση του προγράμματος.

Απαραίτητα παραστατικά θεωρούνται:

- Τα εξοφλημένα τιμολόγια πώλησης του προμηθευτή προς την επιχείρηση. Στα παραστατικά θα πρέπει να αναφέρεται η επωνυμία του προμηθευτή και να περιγράφονται αναλυτικά τα μεταφορικά μέσα και οι αντίστοιχοι αριθμοί πλαισίου και μηχανής.
- Η άδεια κυκλοφορίας των οχημάτων.

A/A Δαπάνης 4: Δαπάνες προμήθειας λογισμικού

Οι δαπάνες προμήθειας λογισμικού περιλαμβάνουν το κόστος αγοράς και εφαρμογής του λογισμικού κυρίως για περιβαλλοντικούς σκοπούς όπως η περιβαλλοντικά αποτελεσματικότερη παραγωγή σε συνάρτηση με τον ποιοτικό έλεγχο των παραγόμενων προϊόντων, η παρακολούθηση εκπομπών κ.λ.π.

Απαραίτητα παραστατικά για την περίπτωση αυτή, θεωρούνται τα εξοφλημένα τιμολόγια πώλησης ή παροχής υπηρεσιών του προμηθευτή προς την επιχείρηση, στα οποία θα αναφέρεται η επωνυμία του προμηθευτή και θα υπάρχει αναλυτική περιγραφή του λογισμικού, με τους αντίστοιχους αριθμούς σειράς (serial numbers) όλων των τμημάτων του. Το αποκτούμενο λογισμικό καταγράφεται επίσης στο βιβλίο παγίων της επιχείρησης, ή άλλου αντίστοιχου βιβλίου κατά τα προβλεπόμενα στον ΚΒΣ για την κατηγορία της επιχείρησης.

A/A Δαπάνης 5: Δαπάνες πιστοποίησης διαχειριστικών συστημάτων - επαλήθευσης, επικύρωσης συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης. Δαπάνες δοκιμών και επαληθεύσεις από εργαστήρια

Οι δαπάνες αυτές αφορούν στην πιστοποίηση διαχειριστικών συστημάτων ποιότητας – περιβάλλοντος – υγιεινής & ασφάλειας στις διοικητικές, οικονομικές και παραγωγικές δραστηριότητες των επιχειρήσεων.

Απαραίτητο παραστατικό για τη δαπάνη αυτή θεωρείται το αντίστοιχο πιστοποιητικό, καθώς και τα εξοφλημένα τιμολόγια πώλησης ή παροχής υπηρεσιών.

Στην περίπτωση των εργαστηρίων, οι δαπάνες αυτές αφορούν στην πραγματοποίηση των απαραίτητων δοκιμών και επαληθεύσεων από διαπιστευμένα εργαστήρια. Απαραίτητα παραστατικά για την περίπτωση αυτή, θεωρούνται τα εξοφλημένα τιμολόγια παροχής υπηρεσιών και όπου απαιτείται τα αντίστοιχα πιστοποιητικά.

A/A Δαπάνης 6: Αγορά τεχνολογίας (άυλες επενδύσεις)

Οι δαπάνες αυτές αφορούν το σύνολο των δαπανών που θα πραγματοποιηθούν για την απόκτηση, μεταφορά και χρήση της απαιτούμενης τεχνολογίας (π.χ. αγορά, δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, αδειών εκμετάλλευσης, τεχνογνωσίας, μη κατοχυρωμένων τεχνικών γνώσεων κ.λ.π.), για την υλοποίηση των προτεινόμενων έργων. Η αποκτούμενη τεχνογνωσία θα πρέπει να συνδέεται με τη μορφή και τους στόχους του σχεδίου. Απαραίτητα παραστατικά είναι:

A) Εξοφλημένα τιμολόγια πώλησης

B) Σύμβαση της επιχείρησης με τον οίκο παροχής της τεχνογνωσίας θεωρημένη από την αρμόδια ΔΟΥ.

Γ) Εγγραφή στο βιβλίο παγίων.

Α/Α Δαπάνης 7: Παροχή συμβουλών και άλλες υπηρεσίες και δραστηριότητες

Είναι επιλέξιμες δαπάνες για υπηρεσίες παρεχόμενες από **εξωτερικούς, ανεξάρτητους προς την επιχείρηση, συμβούλους**¹ και μόνο στην περίπτωση που οι υπηρεσίες που παρέχει δεν συνιστούν διαρκή ή περιοδική δραστηριότητα, ούτε συνδέονται με τις συνήθεις λειτουργικές δαπάνες της επιχείρησης, π.χ. για συνήθεις φοροτεχνικές υπηρεσίες, τακτικές νομικές υπηρεσίες ή διαφήμιση.

Οι επιλέξιμες αμοιβές συμβούλων ενδεικτικά αναφέρονται σε :

- Εκπόνηση μελετών και ερευνών κάθε μορφής σχετικές με το επενδυτικό σχέδιο.
- Παροχή υπηρεσιών υποστήριξης, οργάνωσης και διοίκησης του έργου
- Συμβουλευτική υποστήριξη σε έρευνες αγορών, benchmarking κ.λ.π., σχετική με το επενδυτικό σχέδιο.
- Σύνταξη εγχειριδίων διασφάλισης ποιότητας και μόνο εφόσον καταλήξει σε πιστοποίηση.
- Έξοδα έκδοσης αδειών

Απαραίτητα παραστατικά για αυτή την κατηγορία δαπανών θεωρούνται τα εξοφλημένα τιμολόγια ή οι αποδείξεις παροχής υπηρεσιών των συμβούλων προς τις επιχειρήσεις καθώς επίσης οι αντίστοιχες μελέτες, αποτελέσματα ερευνών και εγχειρίδια. Επίσης πρέπει να υπάρχει σχετική σύμβαση νομίμως θεωρημένη.

6.3 Εξόφληση Δαπανών

Ο εξοπλισμός που θα προμηθευτεί η επιχείρηση πρέπει να είναι καινούργιος και πρέπει να διατηρηθεί στην επιχείρηση τουλάχιστον για μια πενταετία μετά την απόφαση ολοκλήρωσης του έργου. Για την πιστοποίηση του καινούργιου θα πρέπει να υποβάλλεται σχετική βεβαίωση από τον κατασκευαστή ή τον προμηθευτή όπου να αναγράφεται ρητά ο σχετικός αριθμός παραστατικού, ο τύπος του εξοπλισμού ή μεταφορικού και αριθμός πλαισίου ή σειριακός αριθμός μηχανήματος (εφόσον υφίσταται).

Η εξόφληση κάθε δαπάνης (τμηματική ή ολική)², για να είναι επιλέξιμη, μπορεί να γίνει μόνο :

- Για παραστατικά συνολικής αξίας κάτω των 1.500 € (χωρίς ΦΠΑ), απευθείας στον προμηθευτή με μετρητά ή επιταγές της επιχείρησης ή μέσω τραπεζικών λογαριασμών. Για την πιστοποίηση της δαπάνης με μετρητά απαιτείται: Καρτέλα ταμείου (λογαριασμός 38), απόδειξη είσπραξης του προμηθευτή, καρτέλα προμηθευτή (λογαριασμός 50)

¹ Οι πιθανές δαπάνες ταξιδιών των συμβούλων περιλαμβάνονται στην συνολική αμοιβή τους.

² Δεν θεωρούνται επιλέξιμες οι εξής δαπάνες (α) Δαπάνες μισθοδοσίας προσωπικού, ενοίκια και άλλες λειτουργικές δαπάνες της επιχείρησης, (β) δαπάνες που πραγματοποιούνται πριν από την ημερομηνία υποβολής της πρότασης, (γ) ΦΠΑ και (δ) Δαπάνες για αγορά οικοπέδων

- Για παραστατικά συνολικής αξίας άνω των 1.500 € (χωρίς ΦΠΑ) και μέχρι 15.000 € (με ΦΠΑ), μόνο με επιταγές της επιχείρησης ή μέσω τραπεζικών λογαριασμών ως εξής :
  - Με **έκδοση τραπεζικής επιταγής** από τον εταιρικό λογαριασμό του λήπτη της ενίσχυσης (Τ.Α.), προς τον προμηθευτή, που πρέπει να έχει εξοφληθεί σε χρόνο προγενέστερο της συμβατικής ημερομηνίας ολοκλήρωσης του έργου. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται οπωσδήποτε το έντυπο κίνησης του τραπεζικού λογαριασμού όψεως (extrait) της επιχορηγούμενης επιχείρησης, φωτοαντίγραφο του σώματος της επιταγής, απόδειξη είσπραξης του προμηθευτή και καρτέλα προμηθευτή (λογαριασμός 50)
  - Με **κατάθεση μετρητών** στον τραπεζικό λογαριασμό του προμηθευτή, από τον λήπτη της ενίσχυσης (Τ.Α.). Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται: (α) το αντίγραφο κατάθεσης του ποσού στον τραπεζικό λογαριασμό από το οποίο θα φαίνεται ως δικαιούχος του λογαριασμού ο προμηθευτής των αγαθών και υπηρεσιών προς τον λήπτη της Ενίσχυσης (Τ.Α.) καθώς και τα στοιχεία του εξοφλούμενου παραστατικού, (β) καρτέλα ταμείου (λογαριασμός 38) ή extrait εταιρικού λογαριασμού από όπου ανάληψη των μετρητών, (γ) απόδειξη είσπραξης του προμηθευτή και (δ) καρτέλα προμηθευτή (λογαριασμός 50).
  - Μεταφορά από τον εταιρικό λογαριασμό του λήπτη της ενίσχυσης σε εταιρικό λογαριασμό του προμηθευτή. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται: (α) αντίγραφο του εγγράφου της τράπεζας για μεταφορά χρημάτων όπου φαίνονται τα στοιχεία των λογαριασμών (β) απόδειξη είσπραξης του προμηθευτή (γ) καρτέλα προμηθευτή (λογαριασμός 50).
  - Με έκδοση Τραπεζικής Επιταγής από την επιχορηγούμενη επιχείρηση προς τον προμηθευτή. Πρόκειται για επιταγές που εκδίδονται από νόμιμα λειτουργούσα στην Ελλάδα τράπεζα, με αντίστοιχη κατάθεση μετρητών στην τράπεζα από την επιχορηγούμενη επιχείρηση. Για την πιστοποίηση της πληρωμής αποδεικτικά εκτός των άλλων αποτελούν τα έγγραφα της τράπεζας για την έκδοση της επιταγής προς τον προμηθευτή και φωτοτυπία της αντίστοιχης επιταγής.
- Για παραστατικά συνολικής αξίας από 15.000 € (με ΦΠΑ) και άνω μέσω τραπεζικού λογαριασμού ή με δίγραμμη επιταγή της ίδιας της επιχείρησης (παρ. 5, άρθρου 16 του Ν.2992/2002, ΦΕΚ54/Α'/20-03-2002 και υπ' αριθ. 1029423/202/0015/ΠΟΛ.1127/16-04-2002 διευκρινιστική εγκύκλιος του Υπουργείου Οικονομικών). Για την πιστοποίηση των αντίστοιχων δαπανών ισχύουν τα αναφερόμενα στην προηγούμενη κουκίδα.

Σε περιπτώσεις προμηθειών από το εξωτερικό θα προσκομίζονται για την πιστοποίηση των δαπανών και τα αντίστοιχα τραπεζικά εμβάσματα. Δηλαδή:

- Εντολή έκδοσης εντάλματος/γραμμάτιο είσπραξης όπου να αναγράφεται ο δικαιούχος καθώς και ο αριθμός του εξοφλούμενου παραστατικού
- Swift όπου να αναγράφεται ο δικαιούχος καθώς και ο αριθμός του εξοφλούμενου παραστατικού.

7 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΚΗΡΥΞΗΣ – ΥΨΟΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ

Το πρόγραμμα «ΠΡΑΣΙΝΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ 2009» χρηματοδοτείται με το συνολικό ποσό δημόσιας δαπάνης **30.000.000€** από τα παρακάτω επιχειρησιακά προγράμματα:

1. Ποσό **21.180.000,0€** από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα» που εγκρίθηκε με την υπ' αριθ. Ε(2007) 5338/26-10-2007 απόφαση έγκρισης για κοινοτική ενίσχυση από το ΕΤΠΑ, στο πλαίσιο της σύγκλισης για τις οκτώ Περιφέρειες της Ελλάδος (CC1 GR161 PO001).
2. Ποσό **3.300.000,0 €** από το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αττικής
3. Ποσό **1.500.000,0 €** από το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Κεντρικής Μακεδονίας
4. Ποσό **900.000,0 €** από το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δυτικής Μακεδονίας
5. Ποσό **2.820.00,0€** από το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Στερεάς Ελλάδας
6. Ποσό **300.000,0€** από το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Νοτίου Αιγαίου

Το ποσοστό Δημόσιας Χρηματοδότησης ανέρχεται :

- Στο **50%** του επιλέξιμου προϋπολογισμού.
- Στο **60%** του επιλέξιμου προϋπολογισμού για: α) **νησιά** με πληθυσμό μικρότερο των **5.000** κατοίκων (απογραφή 2001), β) **πυρόπληκτες** περιοχών των νομών, Ηλείας, Μεσσηνίας, Λακωνίας, Αρκαδίας, Κορινθίας Ευβοίας, Αττικής, Αιτωλοακαρνανίας, Αχαΐας, Μαγνησίας και Κεφαλληνίας όπως οι περιοχές αυτές οριοθετούνται σύμφωνα με τις αριθμ 5285/A32/3-8-07 (ΦΕΚ 1744/B) και 5645/A32/12-9-07 (ΦΕΚ18545/B) αποφάσεις των Υπουργών Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης –Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων έργων, γ) **σεισμόπληκτες** περιοχές των νομών Αχαΐας, Ηλείας και Αιτωλοακαρνανίας όπως οι περιοχές αυτές οριοθετούνται σύμφωνα με την αριθμ 5322/A32/8-7-08 (ΦΕΚ 1336/B) απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης –Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων έργων. Για την ενίσχυση με το ανώτατο ποσοστό απαιτείται η υποβολή κατάλληλου δικαιολογητικού (π.χ. βεβαίωση αρμόδιας δημόσιας αρχής) από όπου θα προκύπτει η δυνατότητα επιχορήγησης με το ποσοστό αυτό.

Το υπόλοιπο του εγκεκριμένου προϋπολογισμού θα καλύπτεται με οικονομική συμμετοχή του δικαιούχου της ενίσχυσης (επιχείρηση). Σε περίπτωση χρήσης δανεισμού, η ίδια συμμετοχή δεν μπορεί να είναι μικρότερη του **25%** του υποβαλλόμενου και εγκεκριμένου προϋπολογισμού.

- Ο Δανεισμός (εάν χρησιμοποιηθεί) θα πρέπει να έχει τη μορφή τραπεζικού δανείου ή ομολογιακού δανείου εκδιδόμενου σε δημόσια ή μη εγγραφή, ή δανείου από άλλους χρηματοδοτικούς οργανισμούς, αποκλειόμενης της μορφής αλληλόχρεου λογαριασμού. Σημειώνεται ότι είναι δυνατός ο δανεισμός με την εγγύηση του Ταμείου Εγγυοδοσίας Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων (TEMPIME) (<http://www.tempme.gr>).

- Κατ' εξαίρεση είναι δυνατή η εκχώρηση της δημόσιας χρηματοδότησης (εκτός της προκαταβολής) σε τράπεζα για την παροχή βραχυπρόθεσμου δανείου ισόποσου της εκχωρούμενης δημόσιας χρηματοδότησης που χρησιμοποιείται για την υλοποίηση της επένδυσης. Σε αυτές τις περιπτώσεις η καταβολή της δημόσιας χρηματοδότησης γίνεται απευθείας στην Τράπεζα με την οποία έχει υπογραφεί η σύμβαση εκχώρησης, εφόσον κάθε φορά έχει αναληφθεί ισόποσο τουλάχιστον τμήμα του βραχυπρόθεσμου αυτού δανείου.

8 ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

Η επενδυτική πρόταση υποβάλλεται με το «Έντυπο Υποβολής», το οποίο παράγεται κατά τη διαδικασία ηλεκτρονικής υποβολής από το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα που παρέχει το Υπ.Οι.Ο. σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 13 της υπ' αριθμ. 14871/ΕΥΣ3047/20-4-2005 (ΦΕΚ 575/Β/28-04-2005) κοινής υπουργικής απόφασης, όπως έχει τροποποιηθεί με την υπ. αριθμ. 35652/ΕΥΣ6814/08-09-2006 (ΦΕΚ 1290/Β/12-09-2006) και ισχύει.

Η διαδικασία ηλεκτρονικής υποβολής είναι υποχρεωτική. Επιπλέον, το «έντυπο υποβολής» της επενδυτικής πρότασης υποβάλλεται **υποχρεωτικά και σε φυσική μορφή** εις διπλούν και μπορεί να αποσταλεί ταχυδρομικώς ή και με ταχυμεταφορά.

Τα έντυπο αυτό, όπως και όλα τα έντυπα της πρόσκλησης, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν επίσης να τα βρίσκουν και στο δικτυακό τόπο του ΥΠΑΝ (www.ypan.gr). Για την αποτελεσματική αξιολόγηση της πρότασης η χρήση της συγκεκριμένης διάρθρωσης, που παρουσιάζεται στο έντυπο, είναι επιβεβλημένη.

Αρμόδια για την έκδοση της Προκήρυξης και των λοιπών συνοδευτικών εντύπων του Προγράμματος είναι η Δ/ση Βιομηχανικής Χωροθεσίας & Περιβάλλοντος της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης η οποία ορίστηκε ως ΕΦΔ Πρόσκλησης.

Οι προτάσεις υποβάλλονται συνεχώς, μέχρι εξαντλήσεως του προϋπολογισμού στον ΕΦΔ Υλοποίησης (ΕΦΕΠΑΕ) μέσω των υπεργολάβων των οποίων η περιφερειακή τους αρμοδιότητα, είναι η κάτωθι :

1. Διοικητικές Περιφέρειες Αττικής, Βόρειου και Νότιου Αιγαίου : ΕΛ.ΑΝ.ΕΤ.
Δ/ση : Βαλαωρίτου 4, 106 71 Αθήνα, τηλ. 210-3620242, e-mail : contact@elanet.gr
2. Διοικητικές Περιφέρειες Δυτικής Ελλάδος - Πελοποννήσου - Ηπείρου - Ιονίων Νήσων : ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
Δ/ση : Μιχαλακοπούλου 58, 262 21 Πάτρα, τηλ. 2610-622711, e-mail : efd@patrascc.gr
3. Διοικητικές Περιφέρειες Κεντρικής & Δυτικής Μακεδονίας : ΚΕΠΑ-ΑΝΕΜ
Δ/ση : Αδριανουπόλεως 24, 551 33 Θεσσαλονίκη, τηλ. 2310-480000, e-mail : kepa@otenet.gr
4. Διοικητική Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης : ΔΕΣΜ-ΟΣ

Δ/ση : Αποστόλου Σούζου 14, Τ.Θ.145, ΤΚ 69100 Κομοτηνή, τηλ. 25310-35916, e-mail : desm-123@otenet.gr

5. Διοικητική Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας ΑΝ.ΔΙΑ. ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ & ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

Δ/ση : Γεωργίου Γεννηματά 15, 351 00 ΛΑΜΙΑ, τηλ. 22310-67498, e-mail : andia@otenet.gr,

6. Διοικητική Περιφέρεια Θεσσαλίας : Α.Ε.Δ.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ & ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Δ/ση : Ελευθ. Βενιζέλου 4 & Ιάσωνος 382 21 ΒΟΛΟΣ, τηλ. 24210-76894, e-mail : aedep@aedep.gr

7. Διοικητική Περιφέρεια Κρήτης : ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΚΡΗΤΗΣ

Δ/ση : Γιαμαλάκη 50, 71202 Ηράκλειο, τηλ. 2810-302400, e-mail : info@ank.gr

και στα συνεργαζόμενα με τον ΕΦΕΠΑΕ Τραπεζικά Ιδρύματα.

Οι προτάσεις υποβάλλονται συνεχώς από **ημερομηνίας ενάρξεως 20/07/2009**, μέχρι εξαντλήσεως του προϋπολογισμού **στον ΕΦΕΠΑΕ**, εκτός των περιόδων που διαρκεί η αξιολόγηση και η υπαγωγή των προτάσεων που έχουν ήδη υποβληθεί. Οι αξιολογήσεις των προτάσεων και οι αντίστοιχες υπαγωγές θα πραγματοποιούνται δύο φορές το έτος: **από 02/05 έως 30/06 και από 23/09 έως 20/11 κάθε έτος.**

9 ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ

Οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις υποβάλλουν τα παρακάτω δικαιολογητικά, τα οποία μπορούν να υποβληθούν και σε απλά φωτοαντίγραφα συνοδευόμενα από Υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/86 που να βεβαιώνει ότι τα υποβληθέντα στοιχεία είναι ακριβή και αληθή:

1. Αίτηση υποβολής πρότασης της επιχείρησης (Συνημμένο 1)
2. Έντυπο Υποβολής Πρότασης συμπληρωμένο (Συνημμένο 2)
3. Άδεια λειτουργίας όπου αυτή απαιτείται ή αντίστοιχη απαλλακτική βεβαίωση.
4. Αντίγραφο καταστατικού της επιχείρησης, καθώς και των τυχόν τροποποιήσεών του ή κωδικοποιημένο καταστατικό, από το οποίο θα πρέπει να προκύπτουν τα στοιχεία του νόμιμου εκπροσώπου της επιχείρησης που ορίζεται ως υπεύθυνος του έργου και που υπογράφει την αίτηση υποβολής πρότασης.
5. Δημοσιευμένους ισολογισμούς και αντίγραφα φορολογικών δηλώσεων (Έντυπο Ε3) για την τελευταία τριετία ή εφ' όσον δεν έχει συμπληρώσει τριετή λειτουργία, για όσες χρήσεις έχει κλείσει.
6. **Για τον υπεύθυνο έργου**, βιογραφικό σημείωμα ή αποδεικτικά στοιχεία γνώσεων και εμπειρίας σε θέματα διαχείρισης αποβλήτων ή σε άλλα περιβαλλοντικά θέματα, η/και βεβαιώσεις προϋπηρεσίας, αποδεικτικά στοιχεία κατάρτισης και σχετικών σπουδών .
7. Προσφορές (μία τουλάχιστον) για κάθε δαπάνη και τεχνικά φυλλάδια (prospectus) για τον εξοπλισμό και τα μέσα μεταφοράς.

8. Υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/86, υπογεγραμμένη από τον υπεύθυνο του έργου, όπου θα βεβαιώνεται ότι (α) οι δαπάνες του προτεινόμενου έργου δεν έχουν χρηματοδοτηθεί και δεν έχουν ενταχθεί σε άλλο πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους. Η προϋπόθεση αυτή αφορά τόσο το σύνολο του έργου όσο και τις επιμέρους ενέργειες, (β) δεν έγινε έναρξη του έργου πριν από την ημερομηνία υποβολής πρότασης έργου και (γ) αναλαμβάνει τη δέσμευση για την κάλυψη της ίδιας συμμετοχής εφόσον η πρόταση εγκριθεί.
9. Εκπληρώνει το κριτήριο της ανεξαρτησίας σύμφωνα με τον ορισμό των ΜΜΕ του Παραρτήματος Ι του Κανονισμού 800/2008.
10. Σε περίπτωση δανεισμού, επιστολή τράπεζας για την καταρχήν εξέταση και θετική εκτίμηση της πρότασης για χρηματοδότηση.
11. Τεκμήρια που να αποδεικνύουν την δυνατότητα καταβολής της ίδιας συμμετοχής από τους μετόχους (βεβαιώσεις τραπεζών για καταθέσεις, ομόλογα, μετοχές, αμοιβαία κεφάλαια κ.λ.π. που να δείχνουν το ύψος των διαθέσιμων).

Κατά τη διάρκεια αξιολόγησης της πρότασης ο Φορέα Υλοποίησης της Δράσης έχει ι το δικαίωμα να ζητήσει οποιοδήποτε επιπλέον δικαιολογητικό κριθεί απαραίτητο.

Η «Αίτηση υποβολής πρότασης» υπογράφεται και σφραγίζεται από το νόμιμο εκπρόσωπο της επιχείρησης .

Συνημμένα στο παρόν Τεύχος Προκήρυξης παρατίθενται τα εξής έντυπα τα οποία είναι επίσης διαθέσιμα από το δικτυακό χώρο του Υπουργείου Ανάπτυξης:

1. Αίτηση υποβολής πρότασης
2. Έντυπο υποβολής πρότασης

10 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

A) Ενδιάμεσος Φορέας Διαχείρισης (ΕΦΔ) Πρόσκλησης με αρμοδιότητες την σύνταξη του οδηγού προγράμματος τις τροποποιήσεις αυτού και των εντύπων που τον συνοδεύουν, την σύνταξη και έκδοση της Προκήρυξης, είναι η Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας- Δ/ση Βιομηχανικής Χωροθεσίας και Περιβάλλοντος (εφεξής ΔΒΧΠ).

B) Ενδιάμεσος Φορέας Διαχείρισης (ΕΦΔ) για την αξιολόγηση, διαχείριση και τη παρακολούθηση υλοποίησής του προγράμματος είναι ο ΕΦΕΠΑΕ.

Ο ΕΦΕΠΑΕ αναλαμβάνει:

- ο Την ενημέρωση και πληροφόρηση των ενδιαφερομένων σε όλα τα θέματα που σχετίζονται με το Πρόγραμμα.
- ο Την εκτύπωση και διανομή του αναγκαίου υλικού.
- ο Την οργάνωση της απαραίτητης υποδομής και την παραλαβή, ταξινόμηση και καταχώριση των αιτήσεων.
- ο Τον έλεγχο των τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής και των απαιτούμενων δικαιολογητικών.
- ο Την οργάνωση, την υλική και διοικητική υποστήριξη στα αρμόδια όργανα, καθώς και την όλη εποπτεία της διαδικασίας αξιολόγησης.

- ο Την σύγχρονη και αυτόματη ηλεκτρονική παρακολούθηση της πορείας υλοποίησης και ολοκλήρωσης των έργων, τη διεκπεραίωση των διαδικασιών πληρωμής των δικαιούχων και την εισήγηση επί των θεμάτων αυτών στα αρμόδια όργανα σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού.
- ο Την ευθύνη για την σύνταξη των αποφάσεων εκταμίευσης της δημόσιας χρηματοδότησης και των εγκρίσεων ολοκλήρωσης των έργων για την τελική εκταμίευση.
- ο Την ευθύνη για την καταβολή της δημόσιας χρηματοδότησης στους δικαιούχους μέσω και των διαδικασιών προχρηματοδότησης του προγράμματος που θα αναλάβει ο ανάδοχος.
- ο Τη διατήρηση πλήρη Φακέλου του Προγράμματος για διάστημα τριών (3) ετών μετά το κλείσιμο του Επιχειρησιακού Προγράμματος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 89 παρ. 3 του Κανονισμού (ΕΚ) 1083/2006 και οπωσδήποτε για δέκα (10) έτη από την ημερομηνία χορήγησης της τελευταίας ενίσχυσης.
- ο Τη διασφάλιση της τήρησης των δεσμεύσεων του δικαιούχου επενδυτή, μετά την ολοκλήρωση της υλοποίησης της Πράξης και επί τρία έτη από την ολοκλήρωση της πράξης. Η παρακολούθηση της τήρησης των ανωτέρω και λοιπών δεσμεύσεων των δικαιούχων των ενισχύσεων, όπως καθορίζονται στο εκάστοτε καθεστώς ενίσχυσης, γίνεται είτε με διοικητική επαλήθευση βάσει των υποβληθέντων από το δικαιούχο δικαιολογητικών ή βάσει διασταύρωσης στοιχείων βάσεων δεδομένων, είτε με δειγματοληπτική επιτόπια επαλήθευση.

10.1 Αξιολογητές - Μητρώο

Οι αξιολογήσεις των υποβαλλομένων προτάσεων διενεργούνται από αξιολογητές, οι οποίοι προέρχονται – κατόπιν κλήρωσης - από Μητρώο Αξιολογητών που καταρτίζεται μετά από πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος του ΕΦΔ Υλοποίησης και εγκρίνεται με σχετική απόφαση, του Ειδικού Γραμματέα της ΕΥΔ/ΕΠΑΝ έπειτα από σύμφωνη γνώμη της ΕΥΔ/ΕΠΑΕ. Ο ΕΦΔ Υλοποίησης διασφαλίζει ότι ο αξιολογητής δεν ταυτίζεται με το συντάκτη της πρότασης επένδυσης.

10.2 Έλεγχος δικαιολογητικών συμμετοχής

Ο έλεγχος των απαραίτητων δικαιολογητικών των υποβαλλομένων προτάσεων, μετά το στάδιο της αξιολόγησης, διενεργείται από στελέχη του ΕΦΔ Υλοποίησης.

10.3 Γνωμοδοτική Επιτροπή

Για τις ανάγκες της εγκριτικής διαδικασίας του προγράμματος, δημιουργείται Γνωμοδοτική Επιτροπή η οποία ορίζεται με Απόφαση του Ειδικού Γραμματέα για την Ανταγωνιστικότητα μετά από εισήγηση του ΕΦΔ Υλοποίησης στην οποία η πλειοψηφία των μελών ανήκει στον ΕΦΔ Υλοποίησης.

Χωρίς δικαίωμα ψήφου δύναται να συμμετέχει στη Γνωμοδοτική Επιτροπή και αρμόδιο στέλεχος από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΕΠΑΕ (ΕΥΔ ΕΠΑΕ). Η Γνωμοδοτική Επιτροπή έχει την ευθύνη της γνωμοδότησης επί όλων των υποβαλλομένων προτάσεων, μετά την αξιολόγησή τους από τους αξιολογητές. Η Γνωμοδοτική Επιτροπή έχει τις εξής αρμοδιότητες:

- Μέριμνα για κάθε ενέργεια που απαιτείται στο πλαίσιο της οργάνωσης και εποπτείας της διαδικασίας Αξιολόγησης.
- Αξιολόγηση των προτάσεων ως προς την εγκυρότητά τους.
- Διατύπωση γνώμης σε περιπτώσεις για τις οποίες εγείρονται αμφισβητήσεις.
- Διευθέτηση (με πλήρη τεκμηρίωση) αιτημάτων επενδυτών σχετικών με την αξιολόγηση και ένταξη ή μη των προτάσεων επενδύσεών τους, εντός είκοσι (20) ημερών από την υποβολή του σχετικού αιτήματος.

Επισημαίνεται ότι η Επιτροπή δεν έχει δικαίωμα τροποποίησης της βαθμολογίας των προτάσεων σε καμία περίπτωση

Η διαδικασία αξιολόγησης – γνωμοδότησης θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί το αργότερο εντός πενήντα (50) ημερών. Υπέρβαση αυτού του χρονικού ορίου είναι δυνατό να υπάρξει μόνο με γραπτή συγκατάθεση της ΕΥΔ ΕΠΑΕ και μόνο για προβλήματα τα οποία ο ΕΦΔ Υλοποίησης βρίσκεται σε αντικειμενική αδυναμία να τα επιλύσει. Η Γνωμοδοτική Επιτροπή βρίσκεται σε απαρτία και μπορεί να συνεδριάζει όταν παρευρίσκονται τρία (3) τουλάχιστον από τα μέλη της.

10.4 Αξιολόγηση και βαθμολόγηση των προτάσεων

Οι υποβληθείσες προτάσεις εξετάζονται – βαθμολογούνται από αξιολογητές στους οποίους η αξιολόγηση ανατίθεται με κλήρωση. Κάθε πρόταση αξιολογείται από δύο αξιολογητές και βαθμολογείται με βάση τα κριτήρια του παρόντος οδηγού. Ο βαθμός διαιρούμενος δια εκατό ανάγεται τελικά σε εκατονταβάθμια κλίμακα. Βασικές αρχές που διέπουν τη διαδικασία αξιολόγησης είναι οι εξής:

- Οι προτάσεις που προωθούνται προς αξιολόγηση ανατίθενται προς εξέταση στους αξιολογητές με κλήρωση.
- Κάθε κλήρωση για χρέωση πρότασης σε αξιολογητή, λαμβάνει χώρα από τους υπεύθυνους της διαδικασίας, τη στιγμή της διενέργειας της αξιολόγησης.

Κανένα εμπλεκόμενο μέλος δε γνωρίζει εκ των προτέρων το Φυσικό Πρόσωπο που θα αναλάβει την αξιολόγηση.

- Κάθε πρόταση αξιολογείται οπωσδήποτε από δύο διαφορετικούς αξιολογητές.
- Η αξιολόγηση πραγματοποιείται σε ειδικούς, ελεγχόμενους χώρους που θα διατεθούν για το σκοπό αυτό και η όλη διαδικασία θα εποπτεύεται από αρμόδιους επόπτες.
- Από τη στιγμή της χρέωσης μιας πρότασης, έως και την ολοκλήρωση της αξιολόγησης δεν είναι επιτρεπτή η έξοδος από τους προβλεπόμενους χώρους, η χρήση κινητών τηλεφώνων και η οποιαδήποτε επικοινωνία του αξιολογητή με άλλα πρόσωπα. Σε περίπτωση αναγκαστικής διακοπής της αξιολόγησης, ακυρώνεται η σχετική διαδικασία και η πρόταση αναδρομολογείται προς νέα χρέωση.

Ο βαθμός και ο προϋπολογισμός της πρότασης προκύπτουν ως το ημίθροισμα των βαθμών και των προτεινόμενων προϋπολογισμών των δύο αξιολογητών.

Στην περίπτωση που οι δύο βαθμοί ή οι προτεινόμενοι προϋπολογισμοί της επένδυσης βάσει της κρίσης των δύο αξιολογητών αποκλίνουν σημαντικά³, η Γνωμοδοτική Επιτροπή παραπέμπει την πρόταση σε άλλο αξιολογητή και ο τελικός βαθμός ή/και ο προϋπολογισμός προκύπτουν ως το ημίθροισμα των δύο βαθμών ή προϋπολογισμών που αποκλίνουν λιγότερο.

Ο βαθμός αυξάνεται κατά 5% εάν η επιχείρηση ανήκει σε νησιωτικό δήμο που δεν έχει σύνδεση με την ηπειρωτική χώρα μέσω οδικού δικτύου και 10% αν ανήκει στην περιοχή Γ' του Αναπτυξιακού Νόμου Ν.3299/04 ως ισχύει.

Οι αξιολογηθείσες προτάσεις εισάγονται στη Γνωμοδοτική Επιτροπή η οποία ασκεί τις αρμοδιότητές της κατά τα οριζόμενα στην παρ. 3 του παρόντος οδηγού αξιολόγησης. Τα αποτελέσματα των εργασιών της Γνωμοδοτικής Επιτροπής καταγράφονται σε πρακτικά που Ειδικό Γραμματέα για την Ανταγωνιστικότητα.

---

³ Σημαντική απόκλιση θεωρείται

- ως προς τον προϋπολογισμό: διαφορά μεγαλύτερη του 20% του προτεινόμενου από τον επενδυτή προϋπολογισμού της πρότασης.
- ως προς τη συνολική βαθμολογία: διαφορά μεγαλύτερη του 20% από το άριστα.

10.5 Αξιολόγηση - Βαθμολογία προτάσεων – Κατάταξη

Η επένδυση αξιολογείται κατ' αρχάς ως προς τη δυνατότητα κάλυψης της ιδιωτικής συμμετοχής, της προκειμένου να αξιολογηθεί ως προς τα άλλα κριτήρια. Ειδικότερα οι επιχειρήσεις θα πρέπει επιπλέον να εμφανίζουν κατά την τελευταία τριετία μέσο όρο θετικό σωρευτικό υπόλοιπο προ αποσβέσεων και φόρων. Για την τελική αξιολόγηση των προτάσεων και την ένταξη των επενδύσεων στο Πρόγραμμα λαμβάνονται υπόψη τα κριτήρια του Πίνακα 2.

Πίνακας 2. Κριτήρια αξιολόγησης και αντίστοιχοι συντελεστές βαρύτητας

A/A	Κριτήριο αξιολόγησης	Συντελεστής βαρύτητας
1	Φύση των προς διαχείριση αποβλήτων σε σχέση με την επικινδυνότητα, τους Εθνικούς Στόχους** όπως ισχύουν και την όχληση της μονάδας	20
2	Ανάπτυξη περιβαλλοντικών προτύπων και συστημάτων .	10
3	Δυνατότητα ανάπτυξης «πράσινων» προϊόντων	20
4	Μείωση περιβαλλοντικών και ενεργειακών επιπτώσεων. Αξιοπιστία του προτεινόμενου εξοπλισμού και της διαθέσιμης τεχνογνωσίας σχετικά με τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις και τους κινδύνους περιβαλλοντικού ατυχήματος	20
5	Βιωσιμότητα της επένδυσης (για υφιστάμενες επιχειρήσεις συνεκτιμάται η πορεία των οικονομικών μεγεθών την τελευταία τριετία)	10
6	Ωριμότητα έργου (δυνατότητα λήψης αδειών, εμπειρία)	10
7	Μεθοδολογία υλοποίησης του έργου και αξιοπιστία φορέα υλοποίησης	10

** Οι Εθνικοί στόχοι ενημερώνονται και αναρτώνται στην επίσημη ιστοσελίδα του Υπουργείου Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων <http://www.minenv.gr/anakyklosi/general/general.html>. Για τα επικίνδυνα απόβλητα εφαρμόζεται η ΚΥΑ 13588(ΦΕΚ Β 383/28-03-2006) όπως ισχύει

Όλα τα κριτήρια βαθμολογούνται σε ακέραια κλίμακα από 1 έως και 10. Η μέγιστη βαθμολογία μιας πρότασης είναι το 10,00.

Προτάσεις που συγκεντρώνουν βαθμολογία μικρότερη από 5,50 θεωρούνται τεχνοοικονομικά ανεφάρμοστες και δεν επιλέγονται για χρηματοδότηση. Η τελική βαθμολογία των προτάσεων καθορίζει και τη σειρά κατάταξης των προτάσεων που αξιολογήθηκαν. Οι προτάσεις κατατάσσονται κατά φθίνουσα βαθμολογική σειρά και εντάσσονται ανάλογα με τον διαθέσιμο προϋπολογισμό. Η βαθμολόγηση των προτάσεων πραγματοποιείται από τις Ειδικές Επιτροπές Αξιολόγησης.

10.6 Ένταξη έργων

Μετά την παραπάνω διαδικασία συνάγεται η τελική βαθμολογία των προτάσεων και ο σχετικός πίνακας συντάσσεται με μέρημα του ΕΦΔ Υλοποίησης. Υποβάλλεται στην ΕΥΔ/ΕΠΑΕ και εκδίδεται η απόφαση του Ειδικού Γραμματέα για την Ανταγωνιστικότητα με τις επιλέξιμες και μη επιλέξιμες για συγχρηματοδότηση επιχειρήσεις. Η σχετική απόφαση δημοσιοποιείται ηλεκτρονικά. Ακολούθως, ενημερώνονται όλες οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις.

11 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ, ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ

11.1 Καταβολή δημόσιας χρηματοδότησης

Η καταβολή της δημόσιας χρηματοδότησης, για όλα τα ενταγμένα έργα δύναται να γίνει εφάπαξ, όταν το έργο έχει ολοκληρωθεί σε ποσοστό 100% του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου ή αναλογία του ποσοστού επιχορήγησης εφόσον, η πιστοποίηση είναι μικρότερη της ολοκλήρωσης.

11.2 Προκαταβολή

Μετά την υπογραφή της εγκριτικής απόφασης υπαγωγής του έργου στο χρηματοδοτούμενο πρόγραμμα, είναι δυνατή η χορήγηση προκαταβολής, μέχρι το 35% της δημόσιας χρηματοδότησης, εφόσον ο δικαιούχος προσκομίσει ισόποση εγγυητική επιστολή προκαταβολής από αναγνωρισμένο προς τούτο ίδρυμα, η οποία εκδίδεται υπέρ του ΕΦΔ Υλοποίησης και του ΥΠΑΝ με διάρκεια ισχύος μέχρι την παραλαβή του έργου από τον ΕΦΔ Υλοποίησης.

Η εγγυητική επιστολή προκαταβολής δύναται να απομειώνεται σταδιακά με βάση ισόποσο συμψηφισμό με πιστοποιηθείσες δαπάνες του έργου και έπειτα από αίτημα του επενδυτή, στο οποίο θα καθορίζεται το ποσό το οποίο ζητεί να του καταβληθεί σε μετρητά και το ποσό τυχόν απομείωσης της εγγυητικής προκαταβολής. Η εγγυητική επιστολή επιστρέφεται στο δικαιούχο μετά τον πλήρη συμψηφισμό της με πραγματοποιηθείσες δαπάνες.

11.3 Ενδιάμεσες καταβολές

Πραγματοποιούνται έπειτα από υποβολή Ενδιάμεσης Έκθεσης Προόδου από πλευράς δικαιούχου και πιστοποίηση φυσικού και οικονομικού αντικειμένου από τον ΕΦΔ Υλοποίησης, όπου και προσδιορίζεται το ύψος των επιλέξιμων δαπανών του έργου μέχρι τη στιγμή της υποβολής της Έκθεσης, και η αναλογούσα δημόσια χρηματοδότηση. Στον δικαιούχο καταβάλλεται σύμφωνα με δηλούμενη επιθυμία του, είτε το σύνολο της αναλογούσας δημόσιας χρηματοδότησης χωρίς απομείωση της εγγυητικής προκαταβολής, είτε μέρος αυτής με απομείωση της εγγυητικής προκαταβολής κατά το υπόλοιπο.

Ενδιάμεσες Εκθέσεις Προόδου είναι δυνατόν να υποβληθούν δύο (2) φορές το πολύ, μετά την εκτέλεση του 35% τουλάχιστον του συνολικού φυσικού και οικονομικού αντικειμένου.

11.4 Παραλαβή

Πραγματοποιείται έπειτα από υποβολή Έκθεσης ολοκλήρωσης του έργου από πλευράς δικαιούχου και πιστοποίηση από τον ΕΦΔ Υλοποίησης.

Απαραίτητες προϋποθέσεις για την παραλαβή είναι :

- Το έργο να κριθεί ολοκληρωμένο και λειτουργικό.
- η ύπαρξη άδειας λειτουργίας ή απαλλαγής όπου απαιτείται.

Κατά την παραλαβή του έργου, προσδιορίζεται το ύψος των επιλέξιμων δαπανών του, πραγματοποιείται η λογιστική εκκαθάρισή του και καταβάλλεται στον δικαιούχο η τυχόν οφειλόμενη δημόσια χρηματοδότηση.

11.5 Γνωμοδοτική Επιτροπή Παρακολούθησης Ενταγμένων Έργων

Η επιτροπή Παρακολούθησης των ενταγμένων έργων συστήνεται με απόφαση του Ειδικού Γραμματέα για την Ανταγωνιστικότητα μετά από εισήγηση του ΕΦΔ Υλοποίησης.

11.6 Παράταση ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου

Σε περίπτωση που δεν είναι δυνατή η ολοκλήρωση του έργου εντός της προθεσμίας των 18 μηνών οι δικαιούχοι μπορούν να υποβάλλουν τεκμηριωμένη αίτηση παράτασης ολοκλήρωσης του έργου. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι να υποβληθεί η σχετική αίτηση πριν την ημερομηνία ολοκλήρωσης του έργου. Η παράταση δεν μπορεί να υπερβαίνει τους 3 μήνες. Η παράταση παρέχεται με Απόφαση του Εδικού Γραμματέα. Παράταση δίνεται μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις και εφόσον υπαίτιος για την καθυστέρηση ολοκλήρωσης του έργου δεν είναι ο δικαιούχος του έργου.

11.7 Τροποποίηση του επενδυτικού σχεδίου

Είναι δυνατές **δύο μόνο** τροποποιήσεις του οικονομικού και φυσικού αντικειμένου της επένδυσης και εφόσον με την αιτούμενη διαμόρφωση ή τροποποίηση δεν αλλοιώνονται οι προϋποθέσεις ένταξης του έργου στο Πρόγραμμα καθώς και τα κριτήρια βαθμολόγησης του. Σημειώνεται ότι δεν γίνεται δεκτό αίτημα αύξησης του εγκεκριμένου συνολικού προϋπολογισμού. **Δεν επιτρέπεται τροποποίηση(εις) που να υπερβαίνει(ουν) αθροιστικά το 40% του αρχικά εγκεκριμένου προϋπολογισμού.**

Για τις ανωτέρω περιπτώσεις, ο δικαιούχος υποβάλλει τεκμηριωμένη αίτηση στον ΕΦΔ Υλοποίησης, με συνημμένα όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά (προσφορές προμηθευτών, τεχνικές προδιαγραφές κ.λ.π.) η οποία εισηγείται σχετικά στην Επιτροπή Αξιολόγησης και Παρακολούθησης της Δράσης και εκδίδεται τροποποιητική Απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης. Για τον καθορισμό του ποσού της αναμόρφωσης του κόστους της επένδυσης λαμβάνονται υπόψη οι ανατιμήσεις και διαφοροποιήσεις που τυχόν προέκυψαν στα επί μέρους στοιχεία κόστους της επένδυσης.

11.8 Χρηματοδότηση – Υποβαλλόμενα Δικαιολογητικά

Για την καταβολή δημόσιας χρηματοδότησης απαιτούνται:

- Σύμβαση εκχώρησης (εφόσον έχει γίνει εκχώρηση της επιχορήγησης)
- Περί μη εκχώρησης (εφόσον δεν έχει γίνει εκχώρηση της επιχορήγησης)
  - Πρακτικό Δ.Σ. για Α.Ε.
  - Πρακτικό Γ.Σ. για Ε.Π.Ε.
  - Υπεύθυνη δήλωση από διαχειριστή για Ε.Ε. & Ο.Ε.
- Καταστατικό σύστασης της επιχείρησης και ΦΕΚ
- Τροποποιήσεις καταστατικού και ΦΕΚ
- Βεβαίωση περί μη περαιτέρω τροποποίησης του καταστατικού
- Πιστοποιητικό μη πτώχευσης
- Πιστοποιητικό μη αίτησης για πτώχευση
- Πιστοποιητικό μη θέσης σε εκκαθάριση
- Πιστοποιητικού μη θέσης σε αναγκαστική διαχείριση
- Φορολογική ενημερότητα για είσπραξη χρημάτων
- Ασφαλιστική ενημερότητα για είσπραξη χρημάτων
- Ορισμός εκπροσώπου για είσπραξη χρημάτων
  - Πρακτικό Δ.Σ. για Α.Ε.
  - Πρακτικό Γ.Σ. στις Ε.Π.Ε.
  - Πληρεξούσιο ή εξουσιοδότηση από το διαχειριστή για Ε.Ε. και Ο.Ε.
- ΦΕΚ με το τελευταίο Δ.Σ.
- Ισόποση Εγγυητική Επιστολή
- Αθεώρητο τιμολόγιο επιχορηγήσεων § 3 του άρθρου 12 του ΠΔ 186/26-5-92)
- Απόδειξη παραλαβής της επιταγής.

Στην περίπτωση καταβολής **προκαταβολής**, πέραν των ανωτέρω αιτείται η υποβολή **ισόποσης Εγγυητικής Επιστολής**.

Στην περίπτωση καταβολής της **τελικής δόσης** της δημόσιας δαπάνης, πέραν των ανωτέρω αιτείται η υποβολή **άδειας λειτουργίας της μονάδας** (νέες επιχειρήσεις) ή **τροποποιημένης άδειας λειτουργίας** της μονάδας (υφιστάμενες επιχειρήσεις) που να αφορά το εγκεκριμένο επενδυτικό σχέδιο.

12 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΝΙΣΧΥΟΜΕΝΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

1. Επιχειρήσεις των οποίων επενδύσεις θα υπαχθούν, μετά την υπαγωγή τους και μέχρι παρέλευσης τριετίας από την ημερομηνία έκδοσης της υπουργικής απόφασης οφείλουν:
  - α) Να τηρούν τους όρους της υπαγωγής
  - β) Να μην διακόπτουν την παραγωγική δραστηριότητα της επένδυσης, εκτός αν συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας που προκαλούνται από φυσικά φαινόμενα
  - γ) Να μην παύσουν τη λειτουργία της επιχείρησης εκτός αν συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας που προκαλούνται από φυσικά φαινόμενα Στις περιπτώσεις αυτές απαιτείται ενημέρωση του ΕΦΔ Υλοποίησης.

- δ) Να μην μεταβιβάζουν για οποιοδήποτε λόγο πάγια περιουσιακά στοιχεία που έχουν ενισχυθεί, εκτός εάν αυτά αντικατασταθούν εντός εξαμήνου από άλλα κυριότητας του φορέα και ανάλογης αξίας, που ανταποκρίνονται στην εξυπηρέτηση της παραγωγικής λειτουργίας της επιχείρησης, με υποχρέωση γνωστοποίησης της αντικατάστασης εντός τριών (3) μηνών στην αρμόδια υπηρεσία.
2. Οι επιχειρήσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 για το ίδιο χρονικό διάστημα δεν επιτρέπεται χωρίς ενημέρωση του αρμόδιου για την έκδοση της απόφασης υπαγωγής οργάνου:
- α) Να μεταβάλουν κατά οποιοδήποτε τρόπο την εταιρική τους σύνθεση ως προς τα πρόσωπα ή τα ποσοστά συμμετοχής τους. Εξαιρούνται οι εταιρείες των οποίων οι μετοχές είναι εισηγμένες ή εισάγονται στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών και οι μεταβιβάσεις λόγω κληρονομικής διαδοχής.
- β) Να εκμισθώνουν μέρος ή το σύνολο της ενισχυθείσας επένδυσης. Η έγκριση δίνεται με τον όρο της συνέχισης της λειτουργίας της επιχείρησης στο ίδιο παραγωγικό αντικείμενο και η ευθύνη για την τήρηση των όρων υπαγωγής παραμένει στον εκμισθωτή.
3. Εάν ενισχυθείσα επιχείρηση παραβεί τις υποχρεώσεις υπαγωγής πριν από την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας:
- α) Ανακαλείται η απόφαση υπαγωγής και επιστρέφεται η ενίσχυση στη περίπτωση γ' της παραγράφου 1
- β) Δύναται να ανακληθεί η απόφαση υπαγωγής και να επιστραφεί η ενίσχυση ή να παρακρατηθεί ή να επιστραφεί μέρος αυτής, στις περιπτώσεις α', β', δ' της παραγράφου 1 και α' της παραγράφου 2.
4. Εάν ενισχυθείσα επιχείρηση παραβεί τις υποχρεώσεις υπαγωγής μετά την δημοσίευση της απόφασης έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης και εντός του οριζόμενου στην παράγραφο 1 χρονικού περιορισμού, επιστρέφεται το σύνολο ή μέρος της ενίσχυσης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι **Ορισμός των ΜΜΕ**

Άρθρο 1 **Επιχείρηση**

Επιχείρηση θεωρείται κάθε μονάδα, ανεξάρτητα από τη νομική της μορφή, που ασκεί οικονομική δραστηριότητα. Ως τέτοιες νοούνται ιδίως οι μονάδες που ασκούν βιοτεχνική ή άλλη δραστηριότητα, ατομικά ή οικογενειακά, προσωπικές εταιρείες ή ενώσεις προσώπων που ασκούν τακτικά μια οικονομική δραστηριότητα.

Άρθρο 2 **Αριθμός απασχολούμενων και οικονομικά όρια προσδιορίζοντα τις κατηγορίες επιχειρήσεων**

1. Η κατηγορία των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων («ΜΜΕ») αποτελείται από επιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερους από 250 εργαζομένους και των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα 50 εκατομμύρια EUR ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 43 εκατομμύρια EUR.
2. Στην κατηγορία των ΜΜΕ, ως μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από 50 εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 10 εκατομμύρια EUR.
3. Στην κατηγορία των ΜΜΕ, ως πολύ μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από δέκα εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 2 εκατομμύρια EUR.

Άρθρο 3 **Τύποι επιχειρήσεων που λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολούμενων και των χρηματοοικονομικών ποσών**

1. «Ανεξάρτητη επιχείρηση» είναι κάθε επιχείρηση που δεν χαρακτηρίζεται ως συνεργαζόμενη επιχείρηση κατά την έννοια της παραγράφου 2 ή ως συνδεδεμένη επιχείρηση κατά την έννοια της παραγράφου 3.
2. «Συνεργαζόμενες επιχειρήσεις» είναι όλες οι επιχειρήσεις που δεν χαρακτηρίζονται ως συνδεδεμένες κατά την έννοια της παραγράφου 3 και μεταξύ των οποίων υπάρχει η ακόλουθη σχέση: μια επιχείρηση (ανάντη επιχείρηση) κατέχει, η ίδια ή από κοινού με μία ή περισσότερες συνδεδεμένες επιχειρήσεις κατά την έννοια της παραγράφου 3, το 25 % ή περισσότερο του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου μιας άλλης επιχείρησης (κατάντη επιχείρηση). Ωστόσο, μια επιχείρηση μπορεί να χαρακτηριστεί ως ανεξάρτητη, μη έχουσα δηλαδή συνεργαζόμενες επιχειρήσεις, ακόμη και εάν το όριο του 25 % καλύπτεται ή υπερκαλύπτεται, εφόσον το ποσοστό αυτό ελέγχεται από τις ακόλουθες κατηγορίες επενδυτών, και υπό την προϋπόθεση ότι αυτοί δεν είναι, μεμονωμένα ή από κοινού, συνδεδεμένοι κατά την έννοια της παραγράφου 3 με την οικεία επιχείρηση:
  - α) δημόσιες εταιρείες συμμετοχών, εταιρείες επιχειρηματικού κεφαλαίου, φυσικά πρόσωπα ή ομάδες φυσικών προσώπων που ασκούν συστηματικά δραστηριότητες σε επενδύσεις επιχειρηματικού κινδύνου («business angels») και επενδύουν ίδια κεφάλαια σε μη εισηγμένες στο

χρηματιστήριο επιχειρήσεις, εφόσον το σύνολο της επένδυσης σε μια ίδια επιχείρηση δεν υπερβαίνει 1 250 000 EUR

β) πανεπιστήμια ή ερευνητικά κέντρα μη κερδοσκοπικού σκοπού

γ) θεσμικοί επενδυτές, συμπεριλαμβανομένων των ταμείων περιφερειακής ανάπτυξης

δ) αυτόνομες τοπικές αρχές με ετήσιο προϋπολογισμό μικρότερο από 10 εκατομμύρια EUR και λιγότερο από 5 000 κατοίκους.

3. «Συνδεδεμένες επιχειρήσεις» είναι οι επιχειρήσεις που διατηρούν μεταξύ τους μια από τις ακόλουθες σχέσεις:

α) μια επιχείρηση κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων άλλης επιχείρησης

β) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου άλλης επιχείρησης

γ) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να ασκήσει κυριαρχική επιρροή σε άλλη επιχείρηση βάσει σύμβασης που έχει συνάψει με αυτήν ή δυνάμει ρήτρας του καταστατικού αυτής της τελευταίας

δ) μια επιχείρηση που είναι μέτοχος ή εταίρος άλλης επιχείρησης ελέγχει μόνη της, βάσει συμφωνίας που έχει συνάψει με άλλους μετόχους ή εταίρους της εν λόγω επιχείρησης, την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων αυτής της επιχείρησης.

Τεκμαίρεται ότι δεν υπάρχει κυρίαρχη επιρροή, εφόσον οι επενδυτές που αναφέρονται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο δεν υπεισέρχονται άμεσα ή έμμεσα στη διαχείριση της εξεταζόμενης επιχείρησης, με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων που κατέχουν με την ιδιότητά τους ως μετόχων ή εταίρων. Συνδεδεμένες θεωρούνται επίσης οι επιχειρήσεις που διατηρούν μια από τις σχέσεις που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο μέσω μιας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων ή με τους επενδυτές που αναφέρονται στην παράγραφο 2.

Οι επιχειρήσεις που διατηρούν μια από τις εν λόγω σχέσεις μέσω ενός φυσικού προσώπου ή ομάδας φυσικών προσώπων που ενεργούν από κοινού θεωρούνται επίσης συνδεδεμένες επιχειρήσεις καθόσον ασκούν το σύνολο ή τμήμα των δραστηριοτήτων τους στην ίδια αγορά ή σε όμορες αγορές.

Ως όμορη αγορά νοείται η αγορά ενός προϊόντος ή υπηρεσίας που βρίσκεται αμέσως ανάντη ή κατόντη της σχετικής αγοράς.

4. Εκτός από τις περιπτώσεις που ορίζονται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο, μια επιχείρηση δεν μπορεί να θεωρηθεί ΜΜΕ, εάν το 25 % ή περισσότερο του κεφαλαίου της ή των δικαιωμάτων ψήφου της ελέγχεται, άμεσα ή έμμεσα, από έναν ή περισσότερους δημόσιους οργανισμούς ή δημόσιους φορείς, μεμονωμένα ή από κοινού.

5. Μια επιχείρηση δύναται να υποβάλει δηλώσεις σχετικά με την ιδιότητά της ως ανεξάρτητης, συνεργαζόμενης ή συνδεδεμένης επιχείρησης, καθώς και σχετικά με τα στοιχεία που αφορούν τα αριθμητικά όρια που αναφέρονται στο άρθρο 2. Η δήλωση αυτή μπορεί να υποβληθεί ακόμη και εάν η διασπορά κεφαλαίου δεν επιτρέπει να καθοριστεί ποιος το κατέχει εφόσον η επιχείρηση δηλώνει υπεύθυνα ότι μπορεί εύλογα να υποθέσει ότι δεν ανήκει, κατά ποσοστό 25 % ή περισσότερο, σε μια επιχείρηση ή, από κοινού, σε περισσότερες επιχειρήσεις που είναι συνδεδεμένες μεταξύ τους ή μέσω φυσικών προσώπων ή ομάδας φυσικών προσώπων. Οι δηλώσεις αυτές πραγματοποιούνται με την επιφύλαξη των ελέγχων και εξακριβώσεων που προβλέπονται από τις εθνικές ή κοινοτικές κανονιστικές ρυθμίσεις.

Άρθρο 4

Στοιχεία για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολούμενων και των χρηματοοικονομικών ποσών και περιόδους αναφοράς

1. Τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολούμενων και των χρηματοοικονομικών ποσών είναι εκείνα που αφορούν την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση και υπολογίζονται σε ετήσια βάση. Λαμβάνονται υπόψη κατά την ημερομηνία κλεισίματος των λογαριασμών. Το ύψος του κύκλου εργασιών υπολογίζεται χωρίς το φόρο προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) και χωρίς άλλους έμμεσους δασμούς.
2. Όταν, κατά την ημερομηνία κλεισίματος των λογαριασμών και σε ετήσια βάση, μια επιχείρηση βρίσκεται πάνω ή κάτω από τα όρια τα σχετικά με τον αριθμό απασχολούμενων ή τα χρηματοοικονομικά όρια που αναφέρονται στο άρθρο 2, η κατάσταση αυτή έχει ως αποτέλεσμα την απόκτηση ή την απώλεια της ιδιότητας της μεσαίας, μικρής ή πολύ μικρής επιχείρησης μόνον εάν το φαινόμενο επαναληφθεί επί δύο διαδοχικά οικονομικά έτη.
3. Στην περίπτωση νεοσύστατων επιχειρήσεων, οι λογαριασμοί των οποίων δεν έχουν κλείσει ακόμη, τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη πρέπει να προκύπτουν από αξιόπιστες εκτιμήσεις που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους.

Άρθρο 5

Ο αριθμός απασχολούμενων

Ο αριθμός απασχολούμενων ατόμων αντιστοιχεί στον αριθμό ετήσιων μονάδων εργασίας (EME), δηλαδή στον αριθμό εργαζομένων πλήρους απασχόλησης που εργάστηκαν στην εξεταζόμενη επιχείρηση ή για λογαριασμό αυτής επί ολόκληρο το υπόψη έτος. Τα άτομα που δεν εργάστηκαν ολόκληρο το έτος, οι εργαζόμενοι μερικής απασχόλησης, ανεξάρτητα από τη διάρκεια, και οι εργαζόμενοι σε εποχική βάση αντιστοιχούν σε κλάσματα των EME. Στον αριθμό απασχολούμενων περιλαμβάνονται:

- α) οι μισθωτοί·
  - β) τα άτομα που εργάζονται για την επιχείρηση, έχουν σχέση εξάρτησης προς αυτήν και εξομοιώνονται με μισθωτούς με βάση το εθνικό δίκαιο·
  - γ) οι ιδιοκτήτες επιχειρηματίες·
  - δ) οι εταίροι που ασκούν τακτική δραστηριότητα εντός της επιχείρησης και προσπορίζονται οικονομικά πλεονεκτήματα από την επιχείρηση.
- Οι μαθητευόμενοι ή οι σπουδαστές που βρίσκονται σε επαγγελματική εκπαίδευση στο πλαίσιο σύμβασης μαθητείας ή επαγγελματικής κατάρτισης δεν συνυπολογίζονται στον αριθμό απασχολούμενων. Η διάρκεια των αδειών μητρότητας ή των γονικών αδειών δεν συνυπολογίζεται.

Άρθρο 6

Καθορισμός των στοιχείων της επιχείρησης

1. Στην περίπτωση ανεξάρτητης επιχείρησης, ο καθορισμός των στοιχείων, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού απασχολούμενων, πραγματοποιείται αποκλειστικά με βάση τους λογαριασμούς αυτής της επιχείρησης.

2. Στην περίπτωση επιχείρησης που συνεργάζεται ή συνδέεται με άλλες επιχειρήσεις, ο καθορισμός των στοιχείων, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού απασχολούμενων, γίνεται με βάση τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία της επιχείρησης, ή - εφόσον υπάρχουν- τους ενοποιημένους λογαριασμούς της επιχείρησης, ή τους ενοποιημένους λογαριασμούς στους οποίους περιλαμβάνεται και η εξεταζόμενη επιχείρηση βάσει ενοποίησης. Στα στοιχεία που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο προστίθενται τα στοιχεία των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνεργάζονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση, οι οποίες βρίσκονται ακριβώς ανάντη ή κατόντη της εν λόγω επιχείρησης. Τα στοιχεία συγκεντρώνονται κατ' αναλογία προς το ποσοστό συμμετοχής στο κεφάλαιο ή στα δικαιώματα ψήφου (το υψηλότερο από τα δύο αυτά ποσοστά). Σε περίπτωση διασταυρωμένης συμμετοχής, λαμβάνεται υπόψη το υψηλότερο των ποσοστών αυτών.

Στα στοιχεία που αναφέρονται στο πρώτο και το δεύτερο εδάφιο προστίθεται το 100 % των στοιχείων των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνδέονται άμεσα ή έμμεσα με την εξεταζόμενη επιχείρηση και τα οποία δεν περιλαμβάνονται ήδη στους λογαριασμούς βάσει ενοποίησης.

3. Για την εφαρμογή της παραγράφου 2, τα στοιχεία των επιχειρήσεων που συνδέονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία τους, ενοποιημένα εφόσον υπάρχουν. Σ' αυτά προστίθεται το 100 % των στοιχείων των επιχειρήσεων που συνδέονται με αυτές τις συνεργαζόμενες, εκτός εάν τα στοιχεία τους περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης.

Για την εφαρμογή της παραγράφου 2, τα στοιχεία των επιχειρήσεων που συνδέονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία τους, ενοποιημένα εφόσον υπάρχουν. Στα στοιχεία αυτά προστίθενται κατ' αναλογία τα στοιχεία των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνεργάζονται με τις συνδεδεμένες αυτές επιχειρήσεις, οι οποίες βρίσκονται ακριβώς ανάντη ή κατόντη αυτών, εάν δεν περιλαμβάνονται ήδη στους ενοποιημένους λογαριασμούς σε αναλογία τουλάχιστον ισοδύναμη με το ποσοστό που ορίζεται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο.

4. Όταν ο αριθμός απασχολούμενων δεδομένης επιχείρησης δεν προκύπτει από τους ενοποιημένους λογαριασμούς, υπολογίζεται συγκεντρώνοντας κατ' αναλογία τα στοιχεία τα σχετικά με τις επιχειρήσεις που συνεργάζονται με την εν λόγω επιχείρηση, και προσθέτοντας τα στοιχεία τα σχετικά με τις επιχειρήσεις που συνδέονται μαζί της.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΟΡΙΣΜΟΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΚΑΙ ΜΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΚΛΑΔΩΝ ΚΑΔ - NACE 2008

Α) ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΚΛΑΔΩΝ

ΤΟΜΕΙΣ ΚΛΑΔΟΙ NACE	ΤΑΞΕΙΣ NACE	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ CPA	ΥΠΟΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ CPA	ΕΘΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ
10,11					Βιομηχανία τροφίμων και ποτών. Μόνο οι δραστηριότητες του πίνακα που ακολουθεί*.
13					Παραγωγή κλωστοϋφαντουργικών υλικών.
14					Κατασκευή ειδών ένδυσης.
15					Κατεργασία και δέψη δέρματος, κατασκευή ειδών ταξιδιού (αποσκευών), τσαντών, ειδών σελοποιίας, ειδών σαγματοποιίας και υποδημάτων και υποδημάτων.
16					Βιομηχανία ξύλου και κατασκευή προϊόντων από ξύλο και φελλό, εκτός από τα έπιπλα, κατασκευή ειδών καλαθοποιίας και σπαρτοπλεκτικής.
17					Κατασκευή χαρτοπολτού, χαρτιού και προϊόντων από χαρτί.
18					Εκδόσεις, εκτυπώσεις και αναπαραγωγή προεγγεγραμμένων μέσων εγγραφής ήχου και εικόνας ή μέσων πληροφορικής.
20					Παραγωγή χημικών ουσιών και προϊόντων.
22					Παραγωγή προϊόντων από ελαστικό (καουτσούκ) και πλαστικές ύλες.
23					Κατασκευή άλλων προϊόντων από μη μεταλλικά ορυκτά.
24					Παραγωγή βασικών μετάλλων.
25					Κατασκευή μεταλλικών προϊόντων, με εξαίρεση τα μηχανήματα και τα είδη εξοπλισμού.
26					Κατασκευή ηλεκτρονικών υπολογιστών, ηλεκτρονικών και οπτικών προϊόντων
27					Κατασκευή ηλεκτρολογικού εξοπλισμού
28					Κατασκευή μηχανημάτων και ειδών εξοπλισμού π.δ.κ.α.
29					Κατασκευή μηχανοκίνητων οχημάτων, ρυμουλκούμενων και ημιρυμουλκούμενων οχημάτων
30					Κατασκευή λοιπού εξοπλισμού μεταφορών
31					Κατασκευή επίπλων
32					Άλλες μεταποιητικές δραστηριότητες
33					Κατασκευή ιατρικών οργάνων, οργάνων ακριβείας και οπτικών οργάνων, κατασκευή ρολογιών κάθε είδους.
	82.92				Δραστηριότητες συσκευασίας (μόνο προϊόντων που ανήκουν σε επιλέξιμες δρασ.).
	96.01				Πλύσιμο και στεγνό καθάρισμα κλωστοϋφαντουργικών και γούνινων προϊόντων.

* ΕΚ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ:

ΤΟΜΕΙΣ ΚΛΑΔΟΙ NACE	ΤΑΞΕΙΣ NACE	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ CPA	ΥΠΟΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ CPA	ΕΘΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ
--------------------	-------------	----------------	-------------------	------------------------	--------------------------

10				Βιομηχανία τροφίμων
	10.52			Παραγωγή παγωτών
	10.71			Αρτοποιία· παραγωγή νωπών ειδών ζαχαροπλαστικής
	10.72			Παραγωγή παξιμαδιών και μπισκότων· παραγωγή διατηρούμενων ειδών ζαχαροπλαστικής
	10.73			Παραγωγή μακαρονιών, λαζανιών, κουσκούς και παρόμοιων αλευρωδών προϊόντων
	10.82			Παραγωγή κακάου, σοκολάτας και ζαχαρωτών
	10.83			Επεξεργασία τσαγιού και καφέ
		10.83.12		Επεξεργασία υποκατάστατων του καφέ· εκχυλισμάτων, αποσταγμάτων και συμπυκνωμάτων του καφέ ή των υποκατάστατων του καφέ· λοβού και φλοιού καφέ
		10.83.13		Επεξεργασία πράσινου τσαγιού (που δεν έχει υποστεί ζύμωση), μαύρου τσαγιού (που έχει υποστεί ζύμωση) και τσαγιού που έχει υποστεί εν μέρει ζύμωση, που διαθέτονται σε άμεσες συσκευασίες περιεχομένου ≤ 3 kg
		10.83.14		Επεξεργασία εκχυλισμάτων, αποσταγμάτων, συμπυκνωμάτων και παρασκευασμάτων τσαγιού ή μάτε
		10.83.15		Επεξεργασία αφηρημάτων βοτάνων
	10.84			Παραγωγή αρτυμάτων και καρυκευμάτων
	10.86			Παραγωγή ομογενοποιημένων παρασκευασμάτων διατροφής και διαιτητικών τροφών
		10.89.11		Παραγωγή σουπών και ζωμών και παρασκευασμάτων τους
11				Ποτοποιία
	11.05			Ζυθοποιία
	11.07			Παραγωγή αναψυκτικών· παραγωγή μεταλλικού νερού και άλλων εμφιαλωμένων νερών

ΣΗΜΕΙΩΣΗ:

Επισημαίνεται ότι από τις παραπάνω μεταποιητικές επιχειρήσεις εξαιρούνται και δεν δύναται να υποβάλλουν αίτηση υπαγωγής ούτε να λάβουν την ενίσχυση της επιχορήγησης οι δραστηριότητες της **πρώτης μεταποίησης των προϊόντων του τομέα Γεωργίας**, όπως αυτός προσδιορίζεται στο πρώην παράρτημα II του άρθρου 32 (πρώην άρθρο 38) της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπως ισχύει. Ο πίνακας των δραστηριοτήτων αυτών βρίσκεται στο κατωθι πίνακα.

B) ΠΙΝΑΚΑΣ ΜΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΚΛΑΔΩΝ (Δεν Επιδοτούνται)

Σε κάθε περίπτωση, ισχύουν οι περιορισμοί του πεδίου εφαρμογής των ενισχύσεων όπως ορίζονται στο Άρθρο 1 του Κανονισμού της ΕΕ 1998/2006 De-minimis. Ο παρόν κανονισμός εφαρμόζεται στις ενισχύσεις που χορηγούνται σε επιχειρήσεις σε όλους τους τομείς εκτός:

- α) τις ενισχύσεις προς επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, που εμπίπτουν στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 104/2000 του Συμβουλίου (1).
  - β) τις ενισχύσεις προς επιχειρήσεις που ασχολούνται με την πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων, όπως απαριθμούνται στο **παράρτημα I** της συνθήκης.
  - γ) ενισχύσεις προς επιχειρήσεις που **ασχολούνται με τη μεταποίηση** και εμπορία γεωργικών προϊόντων, όπως απαριθμούνται στο **παράρτημα I** της συνθήκης, στις ακόλουθες περιπτώσεις:
    - i) όταν το ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα τέτοιων προϊόντων που πωλούνται από πρωτογενείς παραγωγούς ή διατίθενται στην αγορά από τις οικείες επιχειρήσεις.
    - ii) όταν η ενίσχυση συνοδεύεται από την υποχρέωση απόδοσής της εν μέρει ή εξ ολοκλήρου σε πρωτογενείς παραγωγούς.
  - δ) ενισχύσεις για δραστηριότητες που σχετίζονται με εξαγωγές προς τρίτες χώρες ή προς κράτη μέλη, ιδίως δε ενισχύσεις που συνδέονται άμεσα με τις εξαγόμενες ποσότητες, με τη δημιουργία και λειτουργία δικτύου διανομής ή με άλλες τρέχουσες δαπάνες που σχετίζονται με εξαγωγική δραστηριότητα.
  - ε) ενισχύσεις για τις οποίες τίθεται ως όρος η χρήση εγχώριων αγαθών αντίτων εισαγόμενων.
  - στ) τις ενισχύσεις προς επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα του άνθρακα κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1407/2002.
  - ζ) τις ενισχύσεις για την απόκτηση οχημάτων οδικών εμπορευματικών μεταφορών οι οποίες χορηγούνται σε επιχειρήσεις που εκτελούν οδικές εμπορευματικές μεταφορές για λογαριασμό τρίτων.
  - η) τις ενισχύσεις που χορηγούνται σε προβληματικές επιχειρήσεις.
2. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού νοούνται ως:
- α) «γεωργικά προϊόντα» τα προϊόντα που απαριθμούνται στο **Παράρτημα I** της συνθήκης ΕΚ (που παρατίθεται παρακάτω), με εξαίρεση τα προϊόντα αλιείας.
  - β) «μεταποίηση γεωργικών προϊόντων» κάθε πράξη επί γεωργικού προϊόντος από την οποία προκύπτει ένα επίσης γεωργικό προϊόν, με εξαίρεση τις εργασίες εντός της γεωργικής εκμετάλλευσης που είναι απαραίτητες για την προετοιμασία ενός προϊόντος ζωικής ή φυτικής προέλευσης για την πρώτη του πώληση.
  - γ) «εμπορία γεωργικών προϊόντων» η κατοχή ή έκθεση με σκοπό την πώληση, την προσφορά προς πώληση, την παράδοση ή οποιονδήποτε άλλον τρόπο διάθεσης στην

αγορά, με εξαίρεση την πρώτη πώληση από μέρους πρωτογενούς παραγωγού σε μεταπωλητές ή μεταποιητικές επιχειρήσεις και κάθε δραστηριότητα η οποία προετοιμάζει το προϊόν για μια τέτοια πρώτη πώληση· η πώληση από μέρους πρωτογενούς παραγωγού προς τελικούς καταναλωτές λογίζεται ως εμπορία αν πραγματοποιείται σε χωριστό και ειδικό για τον σκοπό αυτό χώρο.

Επίσης από τον κλάδο της μεταποίησης εξαιρούνται και δεν δύνανται να υποβάλλουν αίτηση:

- i) οι δραστηριότητες του τομέα της χαλυβουργίας όπως αυτός προσδιορίζεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β΄ του νέου Πολυτομεακού Πλαισίου για τις Περιφερειακές Ενισχύσεις προς μεγάλα επενδυτικά σχέδια της Ευρωπαϊκής Ένωσης
- ii) οι δραστηριότητες ναυπηγικών εργασιών όπως αυτές προσδιορίζονται στο πλαίσιο για τις κρατικές ενισχύσεις στη ναυπηγική βιομηχανία (2003/C317/06),
- iii) οι δραστηριότητες του τομέα της αυτοκινητοβιομηχανίας, όπως αυτός προσδιορίζεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ΄ του νέου Πολυτομεακού Πλαισίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και
- iv) οι δραστηριότητες του τομέα των συνθετικών ινών όπως αυτός προσδιορίζεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ΄ του νέου Πολυτομεακού Πλαισίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΜΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΚΛΑΔΟΙ

ΠΙΝΑΚΑΣ : Προβλεπόμενος στο άρθρο 32 της Συνθήκης

1	2
Κλάση της ονοματολογίας των Βρυξελλών	Είδος εμπορεύματος
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1	Ζώα ζώντα.
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2	Κρέατα και βρώσιμα παραπροϊόντα σφαγίων.
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3	Ιχθείς μαλακόστρατα και μαλάκια.
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4	Γάλα και προϊόντα γαλακτοκομίας . Οά πτηνών .Μέλι φυσικόν.
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5	Έντερα , κύστεις και στόμαχοι ζώων , ολόκληρα ή εις τεμάχια, πλην των εξ ιχθύων τοιούτων.
05.04	
05.15	Προϊόντα ζωικής προελεύσεως , μη αλλαχού κατονομαζόμενα ή περιλαμβανόμενα. Μη ζώντα ζώα των κεφαλαίων 1 και 3 , ακατάλληλα δια την ανθρώπινη κατανάλωσιν.
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6	Φυτά ζώντα και προϊόντα ανθοκομίας.
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7	Λαχανικά, φυτά ρίζας και κόνδυλοι, άπαντα εδώδιμα.
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8	Καρποί και οπώραι εδώδιμοι .Φλοιοί εσπεριδοειδών.
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9	Καφές, τείον και αρτύματα (μπαχαρικά) εξαιρείσει του ματέ (κλάσις 09.03).
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10	Δημητριακά προϊόντα.
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11	Προϊόντα αλευροποιίας ,βύνη, άμυλα, γλουτένη, ινουλίνη.
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 12	Σπέρματα και καρποί ελαιώδεις .Σπέρματα , σπόροι σποράς και διάφοροι καρποί.Βιομηχανικά και φαρμακευτικά φυτά. Άχυρα και χορτονομαί.
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 13	Πηκτίνη.
EX 13.03	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 15	Λίπη χοίρειον υπό την ονομασία <<saindoux>> και λοιπά χοίρεια λίπη , λαμβανόμενα διά πιέσεως ή τήξεως.
15.01	
15.02	Λίπη βοειδών , προβατοειδών και αιγοειδών , ακατέργαστα ή τετηγμένα , περιλαμβανόμενων και των λιπών των λεγομένων πρώτης εκθλίψεως.
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 15	Στεατίνη , ελαιοστεατίνη , έλαιον του υπό την ονομασία <<saindoux>> χοιρείου λίπους και ελαιομαργαρίνη , άνευ προσθήκης γαλακτοματοποιών ουσιών, άνευ αναμείξεως ή παρασκευή τινός.
15.03	

1	2
Κλάση της ονοματολογίας των Βρυξελλών	Είδος εμπορεύματος
15.04	Λίπη και έλαια ιχθύων και θαλασσίων θηλαστικών, έστω και εξηυγενισμένα.
15.07	Έλαια φυσικά μόνιμα, ρευστά ή αλοιφόδη, ακαθάριστα, κεκαθαμένα ή εξηυγενισμένα.
15.12	Έλαια και λίπη ζωικά ή φυτικά υδρογονομένα, έστω και εξηυγενισμένα, αλλ' ουχί περαιτέρω επεξεργασμένα.
15.13	Μαργαρίνη, απομίμησης χοιρείου λίπους (simili saindoux) και έτερα βρώσιμα λίπη παρασκευασμένα.
15.17	Υπολείματα προκύπτοντα εκ της επεξεργασίας των λιπαρών ουσιών ή των ζωικών ή φυτικών κηρών.
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 16	Παρασκευάσματα κρεάτων, ιχθύων, μαλακοστάτων και μαλακίων.
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 17 17.01	Σάκχαρις τεύτλων και σκαχαροκάλαμου, εις στερεάν κατάστασιν.
17.02	Έτερα σάκχαρα, σιρόπια. Υποκατάστατα του μέλιτος, έστω και μμειγμένα μετα' φυσικού μέλιτος. Σάκχαρα και μελάσσαι κεκαυμένα.
17.03	Μελάσσαι, έστω και αποχρωματισμένα.
17.05	Σάκχαρα, σιρόπια και μελάσσαι, άπαντα αρωματισμένα ή τεχνικώς κεχρωσμένα (περιλαμβανόμενης και της δια βανίλλης ή βανιλίνης αρωματισμένης σακχάρως), εξαιρουμένων των χυμών οπώρων μετά προσθήκης σακχάρως εις πάσαν αναλογίαν
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 18 18.01	Κακάον εις βαλάνους και θραύσματα βαλάνων, ακατέργαστα ή πεφρυγμένα.
18.02	Κελύφη, φλοιόι, μεμβράναι και απορρίματα κακάου.
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 20	Παρασκευάσματα οσπρίων, λαχανικών, οπώρων και ετέρων φυτών ή μερών φυτών.
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 22 22.04	Γλεύκος σταφυλών, μερικώς ζυμωθέν, έστω και αν η ζύμωσις ανεστάλη καθ' οιονδήποτε έτερον τρόπον, εξαιρέσει της δια προσθήκης οινοπνεύματος.
22.05	Οίνοι εκ νωπών σταφυλών. Γλεύκος εκ νωπών σταφυλών, ούτινος η ζύμωσις ανεστάλη τη προσθήκη οινοπνεύματος (περιλαμβανομένων και των μιστελίων).
22.07	Μηλίτης, απίτης, υδρόμελι και έτερα ποτά προερχόμενα εκ ζυμώσεως.
Ex 22.08 Ex 22.09	Αιθυλική αλκοόλη, μετουσιωμένη ή μη, οιουδήποτε αλκοομετρικού τίτλου, λαμβανόμενη από γεωργικά προϊόντα περιλαμβανόμενα στο παράρτημα 1 της Συνθήκης, εξαιρουμένων των αποσταγμάτων, ηδύποτων και ετέρων οινοπνευματωδών ποτών, συνθέτων αλκοολούχων παρασκευασμάτων (καλούμενων συμπεπκνωμένων εκχυλισμάτων) δια την Παρασκευή ποτών.
22.10	Όζος εδώδιμων και υποκατάστατα αυτού εδώδιμα.
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 23	Υπολείματα και απορρίματα των βιομηχανιών ειδών διατροφής. Τροφαί παρεσκευασμένα δια ζώα.
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 24 24.01	Καπνός ακατέργαστος ή μη βιομηχανοποιημένος. Απορρίματα καπνού
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 45 45.01	Φελλός, φυσικός ακατέργαστος και απορρίματα φελλού. Φελλός εις θραύσματα, κόκκους ή κόνιν.
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 54 54.01	Λίνον, ακτέργαστον, μουσκευμένον, αποφλοιωμένον, κτενισμένον ή άλλως πως κατειργασμένον, μη όμως νηματοποιημένον. Στυπία και απορρίματα (περιλαμβανομένου και του εκ της ξάνσεως νημάτων, υφασμάτων ή ρακών προερχόμενου λίνου).
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 57 57.01	Κάναβις, (Cannabis, sativa) ακατέργαστος, μουσκευμένη, αποφλοιωμένη, κτενισμένη ή άλλως κατειργασμένη, αλλά μη νηματοποιημένη. Στυπία και απορρίματα καννάβεως (περιλαμβανομένων και των προερχόμενων εκ της ξάνσεως νημάτων, υφασμάτων ή ρακών).